

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra mediálních studií

Ľubica Melcerová

**Športové spravodajstvo na obrazovkách
RTVS, TV Markíza a TA3 a ich porovnanie**

Bakalárska práca

Praha 2013

Autorka práce: **Lubica Melcerová**

Vedoucí práce: **PhDr. Milan Kruml**

Rok obhajoby: **2013**

Bibliografický záznam

MELCEROVÁ, Ľubica. *Športové spravodajstvo na obrazovkách RTVS, TV Markíza a TA3 a ich porovnanie*. Praha, 2013. 64 s. Bakalárska práca (Bc.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálnych vied, Institut komunikačných štúdií a žurnalistiky. Katedra mediálnych štúdií. Vedúci diplomové práce PhDr. Milan Kruml.

Abstrakt

Táto bakalárska práca sa zaoberá charakteristikou a rozdielmi v športovom spravodajstve vybraných televíznych staníc. Cieľom práce je analýza športového spravodajstva na jednotlivých staniach a porovnanie formy, akou ponúkajú divákovi informácie, na čo sa zameriavajú a čomu sa venuje najväčšia pozornosť. Definuje základné pojmy pri výrobe televízneho vysielania a prácu redaktora, ako autora reportáže. Charakterizuje jednotlivé televízie, ich vznik, koľko športu divákovi ponúkajú, personálne zloženie redakcií a zoznam pravidelných magazínov. Práca poskytuje aj pohľad do zákulisia televízií a názory dvoch šéfredaktorov a jednej redaktorky na športové vysielanie na Slovensku, ktorí priblížili prácu športového redaktora a fungovanie športovej redakcie v rámci televízie. Športová redaktorka, ktorá pracovala v dvoch z porovnávaných televízií, ponúkla porovnanie systému fungovania v daných televíziách. Dôležitý je aj názor divákov, ktorí svojimi odpoveďami demonštrovali, ako sa na výsledný produkt televízie pozerá cieľová skupina. Na vytvorené závery uvedené v jednotlivých častiach práce sa použilo najmä divácke hodnotenie a osobné poznatky získané pri dlhodobom sledovaní televízneho športového spravodajstva.

Abstract

This thesis deals with characteristic and differences in sport broadcasting between chosen televisions. The aim of the work is to analyse sport broadcasting of these TV stations and compare the form by which they give information to the viewers, what they concentrate on and what they pay the biggest attention to. It defines basic terms in making television broadcasting and the author's work of a reporter. It characterizes each

television, their birth, the quantity of sport offered to viewers, editorial staff and the list of regular magazine programmes. The work offers a look into the backstage of the televisions and opinions of two managing editors and one reporter on the sport broadcasting in Slovakia. They explain the work of sport reporter and operation of sport editorial department in television. The sport reporter, who worked in two of the compared televisions, offers a comparison of the work system in those televisions. Viewer's opinion is very important and they demonstrate how they look at the final product of the televisions. To the conclusions said in the chapters of this work I use mostly viewer's opinions and my own personal knowledge gained after long lasting watching of television sport broadcasting.

Kľúčové slová

Šport, Slovenská televízia, televízia Markíza, televízia TA3, športové spravodajstvo, hlavná relácia športového spravodajstva, športová reportáž.

Key words

Sport, Slovak television, Markíza TV station, TV TA3, sport broadcasting, the main broadcast sport news, sport report.

Rozsah práce: 91 653 znakov

Čestné vyhlásenie

1. Vyhlasujem, že predkladanú bakalársku prácu som spracovala samostatne a nebola použitá na získanie iného titulu.
2. Vyhlasujem, že som použila iba uvedené pramene a literatúru.
3. Súhlasím s tým, aby bola práca prístupná pre študijné a vedecké účely.

V Prahe dňa

Ľubica Melcerová Podpis:

Pod'akovanie

Na tomto mieste by som sa rada poďakovala vedúcemu mojej bakalárskej práce PhDr. Milanovi Krumlovi za cenné rady, odborný dohľad a prejavenu ochotu. Zároveň sa chcem poďakovať Mgr. Marcelovi Merčiakovi, Mgr. Petre Ázacis a Mgr. Martinovi Lisému, za poskytnutie podrobných informácií o práci v jednotlivých športových reakciách, rovnako ako Mgr. Jánovi Hudokovi za sprístupnenie údajov o sledovanosti športových relácií.

SCHVÁLENO
helt

Institút komunikačných štúdií a žurnalistiky FSV UK Teze BAKALÁŘSKÉ diplomové práce									
TUTO ČÁST VYPLŇUJE STUDENT/KA:									
Příjmení a jméno diplomantky/diplomanta: Melcerová Lubica	Razítko podatelny:								
Imatrikulační ročník diplomantky/diplomanta: 2010	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center;"> Univerzita Karlova v Praze Fakulta sociálních věd </td> </tr> <tr> <td style="width: 50%;">Došlo dne:</td> <td style="width: 50%; text-align: center;">- 1 -06- 2012 -1-</td> </tr> <tr> <td>Cj: 10256</td> <td> Příloh: _____ Skartační heš: _____ </td> </tr> <tr> <td>Příloženo:</td> <td></td> </tr> </table>	Univerzita Karlova v Praze Fakulta sociálních věd		Došlo dne:	- 1 -06- 2012 -1-	Cj: 10256	Příloh: _____ Skartační heš: _____	Příloženo:	
Univerzita Karlova v Praze Fakulta sociálních věd									
Došlo dne:	- 1 -06- 2012 -1-								
Cj: 10256	Příloh: _____ Skartační heš: _____								
Příloženo:									
E-mail diplomantky/diplomanta: lubica.melcerova@gmail.com									
Studijní obor/forma studia: Mediální studia/kombinovaná									
Předpokládaný název práce v češtině: Športové spravodajstvo na obrazovkách RTVS, TV Markíza a TA3, a ich porovnanie									
Předpokládaný název práce v angličtině: Sport news on RTVS, TV Markíza and TA3, and their comparison									
Předpokládaný termín dokončení (semestr, akademický rok – vzor: ZS 2012/2013): (diplomovou práci je možné odevzdat nejdříve po dvou semestrech od schválení tezí) LS 2012/2013									
Základní charakteristika tématu a předpokládaný cíl práce (max. 1000 znaků): Cieľom práce je popis a analýza športového spravodajstva vo verejnoprávnej RTVS, súkromnej TV Markíza a súkromnej spravodajskej televízii TA3. Porovnanie obsahov športových správ, rôznorodosti športov, ktorým sa dané televízie venujú, a spôsobu, akým informácie podávajú. Tiež sa plánujem sústrediť na to, ktoré športy dostávajú na ktorej stanici prednosť a prečo je to tak, aký je rozdiel medzi informáciami ponúkanými RTVS ako verejnoprávnou inštitúciou a súkromnými stanicami.									
Předpokládaná struktura práce (rozdělení do jednotlivých kapitol a podkapitol se stručnou charakteristikou jejich obsahu): 1. úvod 2. charakteristika športového spravodajstva 3. charakteristika vybraných televíznych staníc 4. rozhovory s riaditeľmi športu v daných televíziách 5. porovnanie výsledkov 6. záver									
Vymezení zpracovávaného materiálu (např. konkrétní titul periodika a období jeho analýzy): Hlavné športové správy na RTVS, TV Markíza a TA3.									
Postup (technika) při zpracování materiálu: Charakteristika športového spravodajstva, sledovanie športových správ a ich analýza, rozhovory s riaditeľmi športového spravodajstva vo všetkých troch televíziách, prípadne s redaktormi, ktorí pracovali vo viacerých z nich, prieskum medzi bežnými divákmi.									
Základní literatura (nejméně 5 nejdůležitějších titulů k tématu a způsobu jeho zpracování; u všech titulů je nutné uvést stručnou anotaci na 2-5 řádků): • Děkanovský, J.: Sport, médiá a mýty. Dokořán, Praha 2008. Autor nahliada na šport z pohľadu diváka, porovnáva, ktoré športy sú v médiách uprednostňované. • Tomek, O. Televizní komercializace sportu: Magický trojúhelník sport – TV – obchod. Magisterská diplomová práce. Brno: MU, 2003. Autor opisuje šport pred jeho medializáciou a ako je v televízii prezentovaný v súčasnosti. • Kolektív autorov: Šport v médiách – médiá v športe. Seminár mediálnej komisie SOV. Bratislava, 2008. Autori predstavujú aktuálne trendy v športovej žurnalistike, analyzujú obsah športového spravodajstva v slovenských televíziách a vývoj priorit verejnoprávnej televízie k športu. • Koščo, J.: Žurnalistické žánry v televizi. Praha: Novinář, 1984. Autor predstavuje televízne žánre, ich porovnanie a využitie pri rôznych typoch programov.									

- Račko, P.: Realizácia televíznej tvorby. Bratislava. Univerzita Komenského v Bratislave, 1985. Autor približuje prácu v televízii od udalosti až po jej spracovanie do vysielania.
- Vašíčkoá, D.: Práca redaktora v televíznom prostredí. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 2002. Autorka popisuje povolanie televízneho redaktora, jeho povinnosti a spôsob jeho práce.

Diplomové práce k tématu (seznam bakalárskych, magisterských a doktorských prací, ktoré byly k tématu obhájeny na UK, případně dalších oborově blízkých fakultách či vysokých školách za posledních pět let)

- Gašparík, R. (2007): Šport v televízii (diplomová práca). Trnava: Univerzita sv. Cyrila a Metoda.
- Dian, J. (2007): Šport v médiách (bakalárska práca). Trnava: Univerzita sv. Cyrila a Metoda.
- Prokop, T. (2007): Šport v médiách (bakalárska práca). Trnava: Univerzita sv. Cyrila a Metoda.
- Šimšíková, A. (2008): Porovnanie hlavného športového spravodajstva Slovenskej televízie a TV Markíza (diplomová práca). Trnava: Univerzita sv. Cyrila a Metoda.
- Šimšíková, A. (2007): Obsah športových spravodajských relácií Slovenskej televízie a TV Markíza vo vzťahu ku športu pre všetkých (diplomová práca). Bratislava: Univerzita Komenského.

Datum / Podpis studenta/ky

31.5.2012

Melcerová
.....

TUTO ČÁST VYPLŇUJE PEDAGOG/PEDAGOŽKA:

Doporučení k tématu, struktuře a technice zpracování materiálu:

Případné doporučení dalších titulů literatury předepsané ke zpracování tématu:

Uvedená literatura postačuje

Potvrzují, že výše uvedené teze jsem s jejich autorem/kou konzultoval(a) a že téma odpovídá mému oborovému zaměření a oblasti odborné práce, kterou na FSV UK vykonávám.

Souhlasím s tím, že budu vedoucí(m) této práce.

PhDr. MILAN KRUML

30.5.2012 *Mela Kruml*
.....

Přijmení a jméno pedagožky/pedagoga

Datum / Podpis pedagožky/pedagoga

TEZE JE NUTNO ODEVZDAT VYTIŠTĚNÉ, PODEPSANÉ A VE DVOU VYHOTOVENÍCH DO TERMÍNU UVEDENÉHO V HARMONOGRAMU PŘÍSLUŠNÉHO AKADEMICKÉHO ROKU, A TO PROSTŘEDNICTVÍM PODATELNÝ FSV UK. PŘIJATÉ TEZE JE NUTNÉ SI VYZVEDNOUT V SEKRETARIÁTU PŘÍSLUŠNÉ KATEDRY A NECHAT VEVÁZAT DO OBOU VÝTISKU DIPLOMOVÉ PRÁCE.

TEZE SCHVALUJE NA IKSŽ VEDOUcí PŘÍSLUŠNÉ KATEDRY.

Obsah

Obsah.....	1
Úvod.....	3
1. Televízne spravodajstvo a šport.....	5
1.1 Reportáž.....	5
1.1.1 Výroba športovej reportáže.....	6
1.2 Redaktor.....	7
1.3 Vývoj športového vysielania.....	9
1.4 Športové prenosy na Slovensku.....	13
2. Charakteristika porovnávaných televíznych staníc.....	16
2.1 Slovenská televízia.....	16
2.1.1 Športové ozveny.....	18
2.1.2 Odpísané.....	19
2.2 Televízia Markíza.....	19
2.3 Televízia TA3.....	20
2.3.1 Bago.....	21
2.3.2 Golf.....	21
2.3.3 Motoring.....	21
2.3.4 Bez dresu.....	22
3. Kritika do vlastných radov.....	23
3.1 Marcel Merčiak a STV.....	23
3.2 Petra Ázaxis a TA3.....	25
3.3 Martin Lisý a Markíza.....	28
3.4 Najpočetnejšia je redakcia STV.....	30
3.5 Menšinové športy.....	31
3.6 Osobnosť moderátora.....	32
3.7 Pôvodné relácie.....	33
3.8 Prečo Trojka nevydržala?.....	35
4. Aký vkus majú diváci?.....	37
4.1 Ktorá televízia má najlepšie športové správy?.....	37
4.2 Je moderátor podstatný?.....	40

4.2.1	Žena ako športová moderátorka.....	41
4.2.2	Najobľúbenejší moderátori	41
4.3	Úroveň športového spravodajstva	43
4.3.1	Výhodou TA3 je aktuálnosť	43
4.3.2	V prospech TA3 hovorí aj kvalita	44
4.3.3	Dĺžka športových správ	45
4.4	Šport+ na TA3.....	45
4.5	Priestor pre menšinové športy.....	46
	Záver	48
	Summary.....	50
	Použitá literatúra:	51
	Zoznam príloh	53
	Prílohy.....	54

Úvod

Šport je, tak ako všade vo svete, aj na Slovensku fenomén, ktorému sa venuje veľa pozornosti a práve televízia má ako audiovizuálne médium možnosť poskytnúť fanúšikom najjobohacujúcejšie informácie. Veľké znovuzrodenie prežíva na Slovensku cyklistika vďaka úspechom Petra Sagana, ktorý sa stáva aj vďaka médiám takmer národným hrdinom, hokejovej reprezentácii sa podarilo po deviatich rokoch vybojovať na svetovom šampionáte v roku 2012 medailu. Slovenské tenistky sa dostali do semifinále Pohára federácie, vďaka športovým strelkyniam Danke Bartekovej a Zuzane Štefečekovej získala Slovenská republika na letných Olympijských hrách v Londýne dve medaily a motocyklista Ivan Jakeš obsadil na tohtoročnej Rally Dakar historicky najlepšie umiestnenie – skončil štvrtý. To sú len niektoré z úspechov slovenského športu, o ktorých televízie dennodenne informujú, no každá inak.

Na porovnanie som zvolila verejnoprávnu Slovenskú televíziu, súkromnú televíziu Markíza a súkromnú spravodajskú televíziu TA3. Najväčšie rozdiely predpokladám medzi STV a Markízou – verejnoprávna televízia nesmie prechádzať do komercializácie spravodajstva, pričom súkromná v tomto smere nemá obmedzenia. TA3 bude pravdepodobne akýmsi medzistupňom.

Práca je rozdelená do štyroch častí. V prvej, teoretickej časti, sa venujem definícii pojmov nevyhnutných na analýzu športového spravodajstva. Je potrebné vysvetliť, čo je to reportáž, akým spôsobom vzniká, kto je redaktor a čo je náplňou jeho práce. Pridala som aj najvýznamnejšie udalosti vo vývoji športového vysielania od roku 1920.

Druhá kapitola poskytuje pohľad na tri vybrané televízne stanice, ich charakteristiku a vývoj športu v každej z nich. Približuje aj magazíny, ktoré stanice ponúkajú a čas, ktorý športu vo vysielaní venujú.

Tretia časť poskytuje na televízie asi najdetailnejší a najautentickejší pohľad, pretože obsahuje osobné výpovede zamestnancov športových redakcií a ich názory na

športové spravodajstvo na Slovensku. Kritický bol najmä šéfredaktor športu v Slovenskej televízii.

Práca poskytuje aj prehľad názorov divákov na úroveň športu na obrazovkách slovenských televízií, ktorí vyplnili dotazník a vďaka tomu som mohla porovnať názory redaktorov s tými diváckymi.

Najprv som pracovala s knižnými zdrojmi, no neskôr boli potrebné najmä internetové. Problém sa vyskytol iba s televíziou Markíza, ktorá na požiadavku zodpovedať pár otázok pre potreby mojej bakalárskej práce, nereagovala veľmi ochotne. Naopak, v prípade TA3 a Slovenskej televízie boli redaktori aj šéfredaktori ochotní a viacerí sa ponúkli, že mi o fungovaní športu v ich redakcii poskytnú čo najviac informácií.

Všetky zahraničné texty som prekladala podľa seba a ich originálnu verziu nájdete v poznámkach. Oproti pôvodnej štruktúre uvedenej v tézach sa udiali nasledujúce zmeny: Rozhovory s vedúcimi športových redakcií sú v prípade Slovenskej televízie a televízie Markíza. V TA3 sa šéfredaktor ospravedlnil časovou zaneprázdnenosťou a odkázal ma na redaktorov.

1. Televízne spravodajstvo a šport

Televízne športové spravodajstvo je špecifickou súčasťou vysielania. Na rozdiel od klasického spravodajstva, ktoré prináša prehľad o dianí doma i v zahraničí a venuje sa širokej škále tém, športové správy sú tematické. Iné, ako športové informácie v nich divák nenájde a vyhľadáva ich len určitá skupina obyvateľstva. Nepochybne menšia ako tá, ktorá pravidelne sleduje hlavné televízne správy. Šport je väčšinou ukončením spravodajského bloku, prevláda schéma: všeobecné spravodajstvo – počasie – šport.

Šport priťahuje masy aj kvôli emóciám. Fanúšik si vytvára akoby iný svet, vďaka ktorému môže na chvíľu zabudnúť na problémy v bežnom svete. Najpodstatnejšia sa na dve-tri hodiny stane výhra obľúbeného tímu a ostatné ide do úzadia. Združuje ľudí po celom svete, vytvára komunity ale aj nepriateľov. Ako píše J. Mergeš: „Šport je teda predurčený byť objektom masových médií, pretože so sebou prináša širokú paletu emócií, nefalšovanú dramatickosť či obsahovú nepredvídateľnosť.“¹

1.1 Reportáž

Športové správy pozostávajú zo zahlásení moderátora a krátkych reportáží z rôznych podujatí a zápasov. „Reportáž je spravodajská žáner, ktorý vo svojej kompozičnej štruktúre nenecháva miesto na autorské vymýšľanie a domýšľanie, na akékoľvek odbočovanie od konkrétneho, postupne sa rozvíjajúceho deja.“²

Znaky televíznej reportáže charakterizovali ruskí teoretici, ako uvádza vo svojej publikácii Ján Koščo, takto:

1. Zmeniť priebeh reportáže a jej kompozíciu nie je možné, pretože ju ovplyvňuje sled množstva udalostí. Dá sa upraviť iba ich interpretácia.
2. Existuje časová totožnosť udalostí a ich vnímania zo strany diváka, lebo je vďaka reportáži akoby prítomný pri samotnom dianí.

¹ Šport ako (ne)fenomén v komerčnom televíznom prostredí. In: MERGEŠ, Jozef. *Prešovská univerzita v Prešove: Univerzitná knižnica* [online]. 2010 [cit. 2013-03-29]. Dostupné z: <http://www.pulib.sk/web/kniznica/elpub/dokument/Bocak2/.../merges.pdf>

²KOŠČO, Ján. *Žurnalistické žánry v televízi*. 1. vyd. Brno: Novinář, 1984. 179 s. Originálny text: Reportáž je zpravodajský žánr, ktorý ve své kompoziční struktúre neponechává místo pro autorské vymýšlení a domýšlení, pro jakékoli odbočování od konkrétního, postupně se rozvíjejícího děje.

3. Dynamika a vývoj objektu sa prejavujú časovo aj priestorovo. Čas odhaľuje logiku daného javu.
4. Vďaka televíznemu prenosu divák okrem komentára, ktorý je v tomto prípade druhoradý, sleduje najmä obrazovú časť reportáže.³

Špecifikom športu je skutočnosť, že diváka najviac zaujíma aktuálne dianie a čo najaktuálnejšie výsledky. Preto väčšina moderátorov po odvysielaní príspevku spracovaného napríklad po druhej tretine hokejového zápasu, oznámi momentálny vývoj, ktorý v reportáži z objektívnych dôvodov nebolo možné zachytiť. Dvíha to televízii kredit, pretože prejavuje záujem o diváka. To je jeden z najdôležitejších prvkov pri budovaní sympatií a priazne publika.

1.1.1 Výroba športovej reportáže

Televízna športová reportáž vzniká dvoma spôsobmi. Prvý je autentickjší a má väčšiu výpovednú hodnotu, no nie vždy je možný. Ide o udalosti, pri ktorých je redaktor osobne prítomný. Poskytne tak divákovi oveľa hodnotnejšie informácie, bezprostredné reakcie respondentu, ktorého si sám vyberie, a kladie mu otázky, aké uzná za vhodné. Všíma si udalosti, ktoré iný redaktor nemusí postrehnúť, a môže tak poskytnúť divákovi jedinečnú informáciu. Sám vyberie podľa vlastného uváženia, čo je najpodstatnejšie, najzaujímavejšie a čo fanúšika najviac obohatí. V tomto prípade zohráva významnú úlohu osobnosť redaktora a jeho záujem o daný šport. Oveľa väčšiu výpovednú hodnotu má reportáž z hokejovej extraligy od redaktora, ktorý sa dlhodobo špecializuje na hokej, ako od experta na basketbal. To sa však, bohužiaľ, nie vždy v športových redakciách našich televízií dodržiava. Vznikajú tak chyby, ktoré si pozorný divák všimne a zapamätá. Negatívom sú vyššie náklady vynaložené na výrobu takejto reportáže, pretože je potrebné okrem redaktora zaplatiť aj štáb, dopravu a podľa dĺžky trvania prípadnej služobnej cesty aj ubytovanie a diéty.

Druhý spôsob vzniku športovej reportáže je menej nákladný a rýchlejší na spracovanie, no ako som uviedla vyššie, menej autentický. Televízia má zmluvu s mnohými agentúrami, ktoré jej na špeciálny server posielajú zahraničné materiály

³KOŠČO, Ján. *Žurnalistické žánry v televízi*. 1. vyd. Brno: Novinář, 1984. 179 s.

z najvýznamnejších športových podujatí. Nevýhodou je, že redaktor, ktorý materiál spracúva, musí pracovať iba s tým, čo prišlo. Nemá možnosť vybrať si, s akým športovcom bude mať k dispozícii rozhovor ani zábery, ktoré sú podľa neho najzaujímavejšie. To je však záležitosť a zodpovednosť vedenia televízie, resp. šéfa športovej redakcie, s akými spoločnosťami podpíše zmluvu.

1.2 Redaktor

Redaktor, ktorý spracoval reportáž, za ňu nesie najväčšiu zodpovednosť. Zodpovedá za jej obsah, text, strih a celkovú dynamiku a výpovednú hodnotu. Športový redaktor načítaným textom „konkretizuje, lokalizuje, vysvetľuje, dopĺňa faktickú, videnu, sledovanú, ale aj prostredníctvom kamier sprostredkovanú [...] autentickú skutočnosť. Upozorňuje na najdôležitejšie fakty, usmerňuje divákovu pozornosť, vedie ho k pochopeniu udalosti či javu v sociálnej realite.“⁴

Okrem reči redaktora je vo väčšine príspevkov vo vysielaní prítomná aj výpoveď športovca, či trénera, jeho bezprostredná reakcia na výsledok a zdôvodnenie úspechu resp. neúspechu. Veľmi dôležité sú otázky a forma, akou ich redaktor respondentovi položí. Nevhodne zvolené bývajú najmä tie, na ktoré sa dá odpovedať áno/nie. Nad nimi sa dotyčný nemusí veľmi zamýšľať a jeho odpovede sú potom často strohé a preto v reportáži niekedy ťažko použiteľné.

Dôležitým prvkom vo vysielaní športového spravodajstva je grafika. Takmer každá reportáž sa môže doplniť tabuľkou s poradím športovcov, postavením tímov vo svetovom rebríčku, štatistikou či mapkou trasy. Nepochybniteľne významnú úlohu hrá aj spomalený záber. Upozorní na spornú situáciu, chybu rozhodcu a často slúži ako dôkaz (postavenie mimo hry, záver cyklistického športu, detail na lyže biatlonistov, keď

⁴KOŠČO, Ján. *Žurnalistické žánry v televízi*. 1. vyd. Brno: Novinář, 1984. 179 s. Originálny text: Mluvenou rečí konkretizuje, lokalizuje, vysvetľuje, dopĺňuje faktickou, videnu, sledovanou, ale i pomocí kamer zprostředkovanou, dokumentární metodou snímanou autentickou skutečnost. Upozorňuje na nejdůležitější fakta, usměrňuje divákovu pozornost, vede ho k pochopení události či jevu sociální reality.

pretnú cieľovú čiaru atď.). Opakovaný a spomalený záber majú „nielen informatívny význam, ale aj výchovný, presvedčovací, niekedy aj estetický a emocionálny.“⁵

Pri sporných situáciách je niekedy ťažké odhadnúť akým spôsobom podať informáciu o pochybení rozhodcu, či hráča a redaktor môže príspevok zakončiť slovami: „Veď urobte si názor sami.“ Nepodsúva vlastný názor a nechá diváka rozmýšľať, a tým ho svojím spôsobom zapojí do vysielania.

Každý redaktor má svoj vlastný osobitný štýl, intonáciu i spôsob spracovania príspevku. Mnohí sú práve vďaka svojmu rečovému prejavu známi dlhé roky (hlboko položený hlas Karola Poláka spozná vari každý, kto mal možnosť ho niekedy počuť komentovať).

Pre šport je typický dynamickejší prejav a rýchle čítanie príspevkov. Jednak má pre množstvo informácií vyčlenený menší vysielací čas ako klasické spravodajstvo a jednak to do deja prenáša energiu, ktorá do športu nepochybne patrí. Redaktori športu si musia špeciálne dávať pozor na výslovnosť, aby sa nezhoršovala na úkor rýchlosti.

Športový komentár je spolu s reportážou typický mnohými slovnými klišé a často používanými frázami. V ostatnom čase sa ich pričastá frekvencia výskytu v spravodajstve znižuje, no aj tak je nimi divák mnohokrát presýtený. Slovná zásoba a schopnosť použiť čo najväčšie množstvo synonym musí byť výsadou novinára pracujúceho v športe.

Dôležitá je zásada nechať vyniknúť obraz. Text ho len dopĺňa a nesmie sa stať, že divákovi je taký neprijemný hlas a rečový prejav redaktora, že po skončení príspevku si nepamätá, o čom bol. Použiť za 40 sekúnd päť ráz slovo gól nie je práve najšťastnejšia voľba.

Športový redaktor musí ovládať, tak ako každý pracujúci, množstvo vecí, no je potrebné, aby si uvedomil, že jeho dielo uvidí, a teda bude môcť hodnotiť, aj niekoľko desiatok tisíc divákov.

⁵KOŠČO, Ján. *Žurnalistické žánry v televízi*. 1. vyd. Brno: Novinář, 1984. 179 s. Originálny text: Tato technická způsobnost, založená na souběžném záznamu a jeho opakování [stříhaný elektronickou cestou], má svůj nejen informativní význam, ale i výchovný, přesvědčovací, někdy i estetický a emocionální.

1.3 Vývoj športového vysielania

Existuje množstvo dohadov, ktorá spoločnosť ako prvá priniesla historicky prvý priamy televízny prenos. Boxerský súboj Jacka Dempseyho s Francúzom Georgesom Carpentierom v Boyle's Thirty Acres v New Jersey. Prenášalo ho viacero staníc a každá sa chce pýšiť titulom priekopníka. Isté však je, že tento zápas bol prvým naživo vysielaným športovým podujatím. Corey Nachman a Dashiell Bennett vo svojom článku publikovanom na portáli Business Insider zostavili zoznam štrnástich inovácií, ktoré navždy zmenili športové vysielanie.⁶

1. Rok 1920 – Rozmach rozhlasového vysielania

Rozhlasová stanica WTAW⁷ vysielala 25. novembra 1920 ako prvá naživo futbalový zápas dvoch univerzitných tímov prostredníctvom rozhlasu. O štyri dni neskôr, čiže 29. novembra 1920, odvysielala tá istá stanica prvý futbalový zápas profesionálnych tímov medzi Chicago Bears a Detroit Lions. 5. augusta 1921 vysielala stanica KDKA⁸ z Pittsburghu zápas medzi Philadelphia Phillies a Pittsburgh Pirates, ktorý sa hral na štadióne Forbes Field. KDKA vysielala aj univerzitné zápasy v americkom futbale, pokračovala v prenosoch zápasov, ktoré hrali Pirates, a ako prvá odvysielala naživo prenos z tenisu.

2. Rok 1939 – Nástup bejzbalu

Rozhlas vystriedala televízia. Prvý priamy televízny prenos sa uskutočnil 17. mája 1939. Odvysielala ho pôvodne rozhlasová stanica NBC⁹, ktorá sa týmto spôsobom usilovala preniknúť na televízny trh. Opäť to bol zápas univerzitných tímov, konkrétne bejzbalových mužstiev Columbia University a Princeton University. Prenos si mohlo pozrieť len okolo 400 domácností. Kamera, ktorú používali, nebola ani zďaleka taká, aké máme dnes. Pri prvých prenosoch sa kamera pohybovala medzi nadhadzovačom a zadákom a márne sa snažila dostať do záberu loptičku.

⁶NACHMAN, Corey a Dashiell BENNETT. 14 Innovations That Changed Sports Broadcasting Forever. In: *Business Insider: Sports page* [online]. 2011 [cit. 2013-04-08]. Dostupné z: <http://www.businessinsider.com/evolution-how-we-watch-sports-2011-4?op=1>

⁷ Watch The Aggies Win

⁸ Bez vysvetlenia skratky

⁹ National Broadcasting Company

3. Rok 1955 – Farebné vysielanie

Prvé farebné športové vysielanie mohli diváci sledovať 26. augusta 1955. Davis-cupové stretnutie medzi Spojenými štátmi americkými a Austráliou vysielala stanica NBC.

4. Rok 1955 – (Ne)okamžitý opakovaný záznam

Kanaďan George Retzlaff vynášiel počas svojej práce v CBC¹⁰ primitívnu verziu opakovaného záznamu. Trvalo 30 sekúnd, kým bol záznam pripravený na prehratie, takže sa opakovali len góly. Tony Verna, ktorý v roku 1963 pracoval pre CBS¹¹, získal do práce VRC prehrávač na modernejší opakovaný záznam a interpretáciu. Vďaka tomuto vynálezu ho označujú za otca „okamžitého“ opakovaného záznamu. Prvý raz ho použili v tom istom roku pri výročnom zápase v americkom futbale medzi americkou armádou a námorníctvom.

5. Rok 1956 – „Pozrime si to ešte raz a SPOMALENE“

Spoločnosť ABC¹² v spolupráci s Ampex Corporation, jednou z prvých spoločností, ktoré nahrávali video záznamy, vynášla zariadenie schopné obnoviť 30- sekundový záznam v priebehu štyroch sekúnd. Nahrávač dokázal prehrať video v troch rôznych rýchlostiach a dokonca zastaviť obraz po jednotlivých frame-och. V súčasnosti majú televízne réžie k dispozícii spomalený záber už z takmer každého možného uhla.

6. Rok 1965 – Zrod grafiky na obrazovke

V začiatkoch sa dáta dostávali na obrazovku veľmi primitívnym spôsobom. Pred kamerou sa objavovali transparenty, na ktorých boli napísané informácie o podujatí, kamera ich nasnímala, a to predstavovalo vtedajšiu grafiku. V roku 1965 sa technika začala vyvíjať aj v tomto smere. Začiatkom sedemdesiatych

¹⁰ Canadian Broadcasting corporation

¹¹ Columbia Broadcasting System

¹² American Broadcasting Company

rokov bolo najpoužívanejšie žlté písmo, ktoré neskôr dominovalo vysielaniu na stanici ESPN¹³. Písmená a čísla vytváral jednoduchý generátor, ktorý nahradil spomínané transparenty. Počas Svetovej série v roku 1975 sa technológia vyvinula do takej miery, že informácie v grafike na obrazovke sa mohli aktualizovať. Dnes si len ťažko vieme predstaviť športový prenos bez množstva grafiky zahŕňajúcej informácie o štatistikách striel na bránu, percentuálnej úspešnosti brankárov, či pomer držania lopty.

7. Rok 1979 – ESPN začala vysielat' 24/7

7. septembra 1979 začala vysielat' prelomová televízna stanica ESPN, ktorá sa ako prvá odvážila vysielat' iba šport, a to 24 hodín denne. Vznik a úspech ESPN dokázal, že šport vysielaný prostredníctvom televízie je dostatočne veľký trh na vybudovanie impéria. Dokonca taký veľký, že ESPN nestačil jeden vysielací okruh a neskôr už ani dva. Od vzniku ESPN začalo vysielat' nespočetné množstvo športových staníc, no ani jedna už nedosiahla taký úspech ako práve ESPN.

8. Rok 1994 – Sleduj každý zápas, kdekoľvek chceš

Keď sa akákoľvek televízna stanica rozhodla niečo vysielat', diváci nemali šancu zvolit' si iný program. Keď sa rozhodli vysielanie športového prenosu prerušiť filmom, divák s tým nič nemohol urobiť. Zmenila to satelitná televízia, najmä príchod DirecTV na začiatku deväťdesiatych rokov. S NFL Sunday Ticket¹⁴ sa začalo v roku 1994 a bol dostupný iba na DirecTV. Dával fanúšikom amerického futbalu možnosť vybrať si zápas, ktorý budú sledovať. Bez ohľadu na to, aká stanica ho vysielala a kde sa zápas hral. Ostatné väčšinové športy, a dokonca aj súboje univerzitných tímov, momentálne poskytujú podobnú možnosť prostredníctvom satelitu aj káblovej televízie.

¹³ Entertainment and Sports Programming Network

¹⁴ Voľný preklad: Nedeľný lístok na National football league

9. Rok 1996 – Vďaka „Fox Boxu“¹⁵ nikdy nezabudnete aký je stav

Prvú zmenu grafiky vo veľkom rozsahu zaznamenal jeden z okruhov televízie Fox –SportsVision a išlo o zavedenie tzv. Fox Boxu. NBC ako prvá uvádzala na obrazovke grafiku lôpt a strajkov počas bejzbalových prenosov, menšie stanice informovali o rýchlosti ihriska a pod. Fox získal kredit tým, že všetky tieto ukazovatele spojil dohromady a umiestnil ich do rámčeka v hornej časti obrazovky – ten z nej počas celého zápasu nezmizol. Všetky televízne stanice na svete majú počas prenosu na obrazovke niečo podobné a fanúšikovia si šport bez tohto druhu grafiky už nevedia predstaviť.

10. Rok 1998 – Debut „1st and Ten“ čiary¹⁶

Prvý pokus zvýrazniť časť hry má na konte televízia Fox, ktorá v roku 1996 zaviedla do živých prenosov z NHL výrazný žltý bod, ktorý zvýrazňoval puk na ľade. Vyvolal však len hnev fanúšikov a s touto technikou sa rýchlo prestalo. Nová verzia tejto technológie prišla o dva roky neskôr, konkrétne 27. septembra. Počas zápasu v americkom futbale sa objavila žltá čiara znázorňujúca hranicu desiatich yardov, ktoré musia hráči na štyri pokusy prejsť. Divákov neoberala o žiadnu časť hry, pri sledovaní nevyrušovala a postupom času si na ňu tak zvykli, že si ju priali vidieť aj na štadióne. Technológia využíva množstvo kamier, 3D mapovanie ihriska a komplikovaný projekčný systém.

11. Rok 1999 – Vzostup TiVo/DVR

V tomto roku sa začalo predávať nahrávacie zariadenie TiVo a veľký úžitok malo aj pre najoddanejších športových fanúšikov, ktorí si nemohli zapnúť prenos pre zaneprázdnenosť a svoju športovú „dávku“ si mohli dať kedykoľvek. Takmer každá satelitná či káblová televízna spoločnosť vyvinula vlastný nahrávač, a tak si športoví fanúšikovia môžu vybrať z naozaj širokej ponuky a neobmedzuje ich vysielanie ani reklama.

¹⁵ Voľný preklad: Fox rámček, ukazujúci neustále stav stretnutia

¹⁶ Grafická čiara označujúca hranicu desiatich yardov, ktoré musia hráči na štyri pokusy prejsť. Symbolizuje začiatkový a končiaci bod.

12. Rok 2003 – Nástup HD vysielania

Technológia vysokého rozlíšenia sa začala rozvíjať už v roku 1930, ale jej koncept nebol v amerických domácnostiach bežný až do roku 2000. Veľký úspech zožalo HD rozlíšenie aj vďaka športu. Možnosť sledovať zápasy vo vysokej kvalite a na veľkých obrazovkách zaručuje, že divákovi nič neunikne a uvidí každý dôležitý detail. Môcť vidieť každé steblo trávy na trávniku či kvapky potu na tvárach hráčov vyvoláva v divákoch ešte silnejší dojem.

13. Rok 2005 – Šport naživo na internete

Priekopníkom v športovom internetovom vysielaní bola bejzbalová liga Major League Baseball a ESPN bola opäť pri tom. Stanica zaviedla okruh dostupný iba cez internet – ESPN3.com, v roku 2005 ako službu na základe požiadavky, v súčasnosti vysielala stovky priamych prenosov a mnohé z nich ukladá pre záujemcov, ktorí si chcú pozrieť záznam. Vďaka tomu teraz aj menej známe športy a ligy vedia nájsť domov pre svoje videá.

14. Od roku 2009 – Šport v troch dimenziách

Technológia 3D je stále v začiatkoch, no už teraz si niektoré domácnosti môžu pozrieť prenosy v HD kvalite v 3D. 3D televízie neboli verejnosti dostupné do roku 2008 a u väčšiny maloobchodníkov ešte o rok dlhšie. 3D stanice vysielajúce šport, ktoré ponúka ESPN, sa stali ľahko dostupné až po roku 2010.

1.4 Športové prenosy na Slovensku

Vo väčšine európskych krajín má výhradné právo, v niektorých dané zákonom, na vysielanie významných podujatí verejnoprávna televízia. Prípadne iná neplatená televízia, ktorá spĺňa kritérium dostatočného pokrytia územia daného štátu, podľa časti smernice Európskej únie Televízia bez hraníc. Na Slovensku to funguje nasledujúco:

Zákon o vysielaní a retransmisii, § 31 Prístup verejnosti k významným podujatiam, odsek 1 definuje významné podujatie ako „politické, spoločenské, kultúrne alebo športové podujatie, ktoré spĺňa najmenej dve z týchto podmienok:

a) jeho výsledok má osobitný a všeobecný ohlas a je predmetom záujmu aj tej časti verejnosti, ktorá podujatia takého charakteru zvyčajne nesleduje,

b) má neopakovateľný kultúrny význam pre obyvateľov a osobitne sa v ňom prejavujú prvky ich kultúrnej identity,

c) je významným medzinárodným podujatím a zúčastňuje sa na ňom štátna reprezentácia [...]

(2) Prístup verejnosti k významným podujatiam prostredníctvom vysielania televíznej programovej služby zabezpečí rada v spolupráci s ministerstvom kultúry a Ministerstvom školstva Slovenskej republiky, s nositeľmi práv a vysielateľmi vypracovaním zoznamu takých podujatí. Zoznam podujatí rada, po jeho odsúhlasení Komisiou, oznámi prostredníctvom svojho webového sídla, na svojej úradnej tabuli v mieste svojho sídla a doručí ho dotknutým vysielateľom.¹⁷

Tento zoznam však Slovenská republika Európskou komisiou odsúhlasený ešte nemá. V návrhu sa nachádzajú Letné olympijské hry, Zimné olympijské hry, finálové zápasy Majstrovstiev Európy a Majstrovstiev sveta vo futbale, v rámci týchto dvoch podujatí všetky zápasy slovenského národného mužstva, semifinálové a finálové zápasy Ligy majstrov a Pohára UEFA v prípade, že je ich súčasťou slovenské mužstvo a zápasy národnej reprezentácie na Majstrovstvách sveta v ľadovom hokeji.¹⁸

Mgr. Lucia Jelčová, PhD., z Rady pre vysielanie a retransmisii poskytla k neuznanému zoznamu toto stanovisko: „Vo veci zoznamu významných podujatí je Rada pre vysielanie a retransmisii niekoľko rokov v komunikácii s Európskou komisiou. Zoznam bol zo strany Rady navrhnutý pred tromi rokmi, EK ho neschválila

¹⁷ Rada pre vysielanie a retransmisii [online]. 2012 [cit. 2013-05-01]. Dostupné z: <http://www.rvr.sk/sk/spravy/index.php?aktualitaId=925>

¹⁸ GÁBRIŠ, Tomáš. Športové právo. Bratislava: EUROKODEX, 2011. 544 s. ISBN 978-80-89447-52-7.

z dôvodu, že trvá na čo najtransparentnejšom postupe pri jeho zostavení, čo by malo v praxi zahŕňať vyjednávanie so všetkými dotknutými subjektmi (napr. medzinárodné príp. aj slovenské zastúpenie jednotlivých organizátorov športových podujatí typu UEFA, FIFA). Tento proces je štandardne zložitý a zdĺhavý, vyjednanie všetkých podmienok trvá bežne aj niekoľko rokov a v rámci EÚ nie sme zďaleka jedinou krajinou, ktorá zatiaľ schváleným zoznamom nedisponuje a je len v procese komunikácie s jednotlivými subjektmi. Ide pritom aj o krajiny, ktoré majú s agendou tohto druhu (schvaľovací proces s EK) dlhoročné skúsenosti a na tento účel vytvorený primeraný aparát vo svojej inštitúcii.¹⁹

Zákon v odseku 3 uvádza: „Rada zostaví zoznam všetkých vysielateľov, v ktorom sú vysielatelia vzhľadom na osobitné prvky, povahu alebo technické parametre svojho vysielania zaradení do skupiny

a) vysielateľov, ktorých spôsob vysielania umožňuje bez zaplattenia osobitného poplatku prístup viac ako 80% obyvateľov...“²⁰

Na Slovensku teda nemá Slovenská televízia výhradné právo vysielat' zápasy reprezentácie a ostatné vyššie uvedené športové podujatia, napriek tomu sa však zdvihla vlna kritiky, že zákon tohto typu u nás neexistuje. Televízia Markíza spĺňa podmienku 80% pokrytia územia Slovenska, no mnohým divákom nevyhovujú komentátori a redaktori, rovnako ako množstvo reklamy, ktoré má STV prísne regulované.

¹⁹ JELČOVÁ, Lucia. Osobná komunikácia. [3.5.2013]

²⁰ Rada pre vysielanie a retransmisiu [online]. 2012 [cit. 2013-05-01]. Dostupné z: <http://www.rvr.sk/sk/spravy/index.php?aktualitaId=925>

2. Charakteristika porovnávaných televíznych staníc

Najstaršia z televíznych staníc, ktorých športové spravodajstvo táto práca analyzuje, je Slovenská televízia. Najmladšia je televízia TA3, ktorá rovnako ako Markíza začala vysielat' až po osamostatnení republiky.

2.1 Slovenská televízia

Slovenská televízia je verejnoprávna inštitúcia, ktorá je súčasťou Rozhlasu a televízie Slovenska, generálnym riaditeľom je Ing. Václav Mika. Slovenský rozhlas a Slovenská televízia sa zlúčili 1. januára 2011. V súčasnosti spadá športové spravodajstvo pod Sekciu spravodajstva, športu a publicistiky, ktorej riaditeľom je Mgr. Lukáš Diko, vedením Odboru športu je poverený Mgr. Marcel Merčiak.²¹

Vznik Slovenskej televízie je spätý s bývalou Československou televíziou, prvé vysielacie štúdio na Slovensku vzniklo 6. júla 1961. O šesť rokov neskôr začala fungovať samostatná Hlavná redakcia telovýchovy a brannosti. Šport v televíznej podobe vyniká najmä tým, že je to odvetvie, ktoré pri túžbe po aktuálnosti nutne potrebuje priamy prenos. To vyústilo do logického záveru – prvý priamy televízny prenos vysielaný na našom území bol hokejový zápas z Prahy. Stalo sa tak 11. novembra 1955.

Slovenská televízia spustila so začiatkom letnej olympiády v Pekingu (8. augusta 2008), tretí okruh – Trojku. Išlo o športovú stanicu, ktorá však z finančných dôvodov prestala vysielat' o necelé tri roky – 30. júna 2011. Vedenie televízie tento krok nazvalo „pozastavením vysielania“ a hovorilo sa aj o návrate Trojky v horizonte dvoch až troch rokov, no zatiaľ sa tak nestalo a o tomto kroku sa ani nehovorí. „Trojka od svojho vzniku 8. augusta 2008 odvysielala 14 757 hodín športového programu, čo je asi 4 919 hodín ročne. Pred jej vznikom odvysielala STV za päť rokov iba 4 620 hodín.“²² Problémom spojeným s financiami bolo najmä nedostatočné naplnenie vysielacieho

²¹ *Rozhlas a televízia Slovenska: Organizačná štruktúra* [online]. 2008 [cit. 2013-04-01]. Dostupné z: http://www.rtvs.sk/sk/o_rtvs/organizacna_struktura

²² KOČIŠEK, Lukáš. Trojka STV skončila. In: *Mediálne.sk* [online]. 2011 [cit. 2013-04-11]. Dostupné z: <http://medialne.etrend.sk/televizia-spravy/trojka-stv-skoncila.html>

času, diváci sa sťažovali najmä na množstvo repríz vo vysielaní. Väčšina zakúpených vysielacích práv prešla na Dvojku, najzaujímavejšie prenosy vrátane vystúpení slovenských reprezentantov na Letnej olympiáde v Londýne sa vysielali na Jednotke.

Podľa Stanislava Ščepána, dlhoročného športového redaktora a komentátora Slovenskej televízie, naráža STV na dva zásadné problémy: „Šport nikdy nebol prioritou v STV (napriek sledovanosti, napriek ekonomickým ukazovateľom, napriek proklamáciám viacerých vedení STV) a šport vždy podliehal tlaku rôznych záujmových skupín (v dôsledku nedostatku principiálnej koncepcie sa im často neubránil).“²³

Hlavné športové správy na obrazovkách Slovenskej televízie nesú názov Góly – body – sekundy a prvý raz sa vysielali 11. marca 1956. Odvtedy prešli mnohými zmenami, no je pozoruhodné, že názov sa zachoval dodnes.²⁴ Relácia sa vysielala denne o 19:52. V období od 12. do 14. apríla 2013 sa dostala medzi 20 najsledovanejších programov na Slovensku trikrát, podľa predpokladov cez víkend, keď je najviac športu, a v pondelok, keď sa k víkendovým udalostiam vo vysielaní ešte redaktori vracajú. GBS patria medzi najsledovanejšie relácie na obrazovkách Slovenskej televízie, v sledovanom období dosahovali rating v priemere 3,5%.²⁵

„K relácii Góly, body, sekundy postupne pribúdali ďalšie: Ligové zrkadlo, Šport pod lupou, Týždeň medzi mantinelmi, Kamerou zblízka, Teleštart, Pohárový výber, Šport extra, Tango, O. K. hokej. Pripomeňme si aj niektoré ďalšie tituly relácií: Telovýchovné okienko, Dopravná výchova detí, Sväzarmovci hlásia, Rozcvičky, Športový spravodajský mesačník, Poločas, Ligový výber, Guľatý stôl, Spartakiádny reflektor, Na štarte za zdravím, Host' polčasu, Šport pre pamätníkov, Z galérie vynikajúcich športovcov, Škola športu, Športová tribúna, Športová revue, Banícke stupne, Euroligy, Zrkadlo kvalifikácie, Šport extra, Pod olympijskými kruhmi, V drese a bez, Talent, Presilovka, Minitango, Šport v zahraničí, Mars superligy, West extraligy, Na hrane, Storočie športu, Ring voľný, Top Tango, Hokejový magazín, Šport I., Šport

²³ ŠČEPÁN, Stanislav. Vývoj priorit verejnoprávnej televízie vo vzťahu k športu. In: SOUČEK, Lubomír. *Šport v médiách - médiá v športe: Seminár mediálnej komisie SOV* [online]. Bratislava, 2008 [cit. 2013-05-04]. ISBN 978-80-969522-7-4. Dostupné z: <http://www.olympic.sk/publikacie/zborniky/170-port-v-mediach-media-v-porte/download.html>.

²⁴ Pre úplnosť je potrebné doplniť, že pôvodný názov Branky – body – vteřiny sa na istý čas zmenil na Branky – body – sekundy. Po rozdelení krajín si každá prispôsobila názov svojmu spisovnému jazyku.

²⁵ Zdroj: agentúra TNS.

II., Motoristi, na minútku, Na ceste nie si sám, Auto-moto-revue, Pripraviť sa, pozor, štart, Beh pre zdravie, Cvičme v rytme a ďalšie.“²⁶

V súčasnosti sa množstvo pravidelných športových relácií na STV znížilo takmer na minimum. Okrem spomínaných Gólov – bodov – sekúnd sú autorské len ďalšie dve. Športové ozveny, vysielajú sa každý pondelok poobede, a Odpísané, ktoré je dlhodobo zaradené do programu v nedeľu večer.²⁷

2.1.1 Športové ozveny

Športové ozveny sú relácia zameraná na tzv. okrajové športy, ktoré sa do Gólov – bodov – sekúnd dostanú len v malej miere alebo sa pre ne miesto nenájde vôbec. Pravidelne v nich divák môže sledovať obsiahlejšie reportáže z domácich súťaží (basketbalová, volejbalová a hádzanárska extraliga), ktoré dopĺňa aktuálne zaujímavá výnimočná téma. V tomto prípade sú to prevažne 6 minútové reportáže zo služobných ciest redaktorov (hádzanársky turnaj v Portugalsku, séria zápasov Slovana Bratislava v KHL, ktoré odohral na ľade súperov, či Fed Cup na Ukrajine) a problémy v slovenskom športe. Redaktori STV sa venovali existenčným problémom volejbalových a futbalových klubov, podozrivému financovaniu športu či chátraníu futbalových štadiónov.

Športové ozveny majú dlho problém s nízkou sledovanosťou. Jednak vysielací čas cieľovej skupine nevyhovuje a, čo je možno ešte väčší nedostatok, málo športových fanúšikov o relácii vedelo. Vedenie televízie pristúpilo k avízu na reláciu deň pred jej vysielaním v hlavných GBS až začiatkom roku 2013. Sledovanosť stúpla o 100 %, no iba pri prvom tohtoročnom vysielaní, potom sa Ozveny vrátili k pôvodným číslam. Priemerne dosahujú rating 0,2 – 0,3 %, 15. apríla však klesli až na nulu, reláciu si pozrelo len tisíc divákov.²⁸

²⁶ História: História športového vysielania. In: *Slovenská televízia* [online]. 2013 [cit. 2013-03-27]. Dostupné z: <http://www.stv.sk/stv/o-stv/historia-sportoveho-vysielania/>

²⁷ Uvádzam a neskôr aj porovnávam iba autorské relácie. Magazín Ligy majstrov a pod., ktorý získala televízia spolu s vysielacím právom na túto súťaž, je vo vysielaní pravidelne, no nevyrobili ho zamestnanci STV.

²⁸ Zdroj: agentúra TNS.

2.1.2 Odpísané

Vzhľadom na fakt, že verejnoprávna televízia nevlastní práva a teda nevysiela priame prenosy z najvyššej domácej hokejovej ani futbalovej ligy, relácia zameraná na rekapituláciu každého kola je nevyhnutná. Odpísané si drží svoju úroveň, no vysielač čas je mierne pohyblivý podľa dĺžky predchádzajúceho programu, a tak často koliduje s reláciou Šport+ vysielanou na TA3. Napriek silnému súperovi sa Odpísané teší vyššej, hoci pre televíziu stále príliš nízkej, sledovanosti, zápasy sa analyzujú podrobnejšie a sú obohatené o viaceré reakcie športovcov. Za posledný mesiac²⁹ prevýšil Šport+ Odpísané len raz, konkrétne 31. marca, keď dosiahol 0,6 %, v tomto období si pozrelo jeden diel Odpísaného v priemere 25 000 divákov.

2.2 Televízia Markíza

Televízia Markíza začala vysielať 31. augusta 1996 ako prvá slovenská súkromná stanica. Vlastníkom televízie je spoločnosť CME a je úzko spätá s českou televíziou Nova. Skoro po jej spustení sa stala najsledovanejšou televíziou na Slovensku a tento primát si drží dodnes. Generálnou riaditeľkou Markízy je PhDr. Zuzana Ťapáková, redakciu športu vedie od 1. marca 2013 Mgr. Martin Lisý. Hlavné športové spravodajstvo má názov Športové noviny.

„Športové noviny sa na Markíze vysielať celoročne po hlavnom spravodajstve približne o 19:55, výnimkou je iba Štedrý deň. Relácia patrí k najsledovanejším programom televízie, v strategickej cieľovej skupine 12 – 54 pravidelne dosahuje nadpriemerné ratingy aj trhové podiely prekračujúce 30 percent. Zo športových podujatí bude Markíza v tomto roku vysielať celý seriál MS formuly 1 či zápasy slovenskej futbalovej reprezentácie z kvalifikácie MS 2014. Hovorí sa aj o záujme televízie o práva na utorkové zápasy futbalovej Ligy majstrov. Športové prenosy Markíza umiestňuje najmä na svoju druhú najmladšiu stanicu Dajto, orientovanú na mužského diváka.“³⁰ Športové noviny sú jednoznačne najsledovanejším športovým spravodajstvom na Slovensku a dokonca jedným z najsledovanejších programov vôbec. Od 12. do 18.

²⁹ Relácie vysielať 17.3., 31.3., 7.4 a 14.4.

³⁰ POLÁŠ, Martin. Zápala už nevedie v Markíze redakciu športu. In: *Mediálne.sk* [online]. 2013 [cit. 2013-03-29]. Dostupné z: <http://medialne.etrend.sk/televizia-spravy/zapala-uz-nevedie-v-markize-redakciu-sportu.html>

apríla boli iba raz nižšie ako v najlepšej päťke programov, v nedeľu 14. apríla ich sledovalo 616 000 divákov, čiže mali 13,2 % rating.³¹

Markíza dlhšiu dobu vysielala iba Športové noviny, no využila neschopnosť STV finančne pokryť prenosy zo zápasov slovenskej futbalovej reprezentácie a 7. októbra 2010 odvysielala kvalifikačný zápas o postup na majstrovstvá Európy 2012 v Poľsku a na Ukrajine proti Arménsku.³² Odvtedy sa počet športových prenosov zvýšil a so vznikom tretieho okruhu televízie – TV Dajto začala pracovať na kúpe viacerých licencií. Okrem vyššie uvedených vlastní práva aj na hokejový turnaj zo zimnej olympiády, ktorá sa uskutoční v roku 2014 v Soči. Má v rukách tromf v podobe, pre slovenského diváka, najzaujímavejšej časti olympiády.

2.3 Televízia TA3

Televízia TA3 je prvá a jediná celoštátna spravodajská televízia na Slovensku. Väčšinovým vlastníkom je akciová spoločnosť Grafobal Group. Generálnym riaditeľom TA3 je PhDr. Martin Ilavský, PhD., šport vedie Mgr. Peter Kralovič. Táto súkromná stanica začala oficiálne vysielat' 23. septembra 2001, no promptne zareagovala na teroristický útok na Svetové obchodné centrum a prvý raz tak vysielala už o 12 dní skôr. Táto pohotová reakcia televízii zdvihla kredit hneď v začiatkoch. „Počas svojho pôsobenia si získala kredit nezávislého spravodajstva, do povedomia sa zapísala ako televízia s aktuálnymi, pravdivými a overenými informáciami. [...] Cieľom TA3 je ponúkať divákovi komplexný spravodajský a informačný servis o dianí doma i v zahraničí a poskytovať aktuálne, objektívne, vyvážené, overené a presné informácie.“³³

Športové správy sú súčasťou väčšiny spravodajských blokov, denne o 22:30 vysielala televízia polhodinovú reláciu Šport+, ktorá sa venuje domácemu aj zahraničnému športovému daniu. Má svojich skalných divákov, no ťažko povedať, či je sledovanosť na požadovanej úrovni. V porovnaní so Športovými novinami a Gólmi –

³¹ Zdroj: agentúra TNS.

³² Duel Arménsko - Slovensko bude napokon vysielat' len Markíza. In: *Pravda* [online]. 2010 [cit. 2013-04-01]. Dostupné z: <http://futbal.pravda.sk/reprezentacia/clanok/121148-duel-armensko-slovensko-bude-napokon-vysielat-len-markiza/>

³³ TA3. *Televízia* [online]. 2013 [cit. 2013-04-01]. Dostupné z: <http://www.ta3.com/tv.html>

bodmi – sekundami má najnižšiu sledovanosť, rating sa v sledovanom období pohyboval od 0,2 do 0,4 %, čo predstavovalo 9 000 až 37 000 divákov.³⁴

Spomedzi troch televízií, ktoré v práci porovnávam, venuje TA3 športu najviac priestoru. V prípade významných úspechov slovenských športovcov alebo po skončení veľkých podujatí, TA3 zaradí do vysielania Šport extra s atraktívnymi hosťami.

2.3.1 Bago

Ďalšou športovou reláciou je Bago, pravidelný magazín o domácom futbale. Vysiela sa každý piatok 20:45 a trvá do 15 minút. Venuje sa prevažne analýze najbližšieho kola Corgoň ligy, no aj reprezentácii a prináša zaujímavé názory futbalových odborníkov.

2.3.2 Golf

Magazín o golfe je každý štvrtok súčasťou Športu+. Ponúka aktuálne informácie o domácom, no najmä zahraničnom golfovom dianí a redaktori sa ho snažia urobiť čo najzaujímavejším, lebo tento šport nepatrí medzi najrozšírenejšie na Slovensku a stáva sa, že mnoho pravidelných divákov večernej relácie po uvedení magazínu prepne na inú stanicu.

2.3.3 Motoring

Relácia o motorizme každú sobotu o 17:30. „Motoring prináša to najzaujímavejšie z mnohých svetových autosalónov. Predstavuje novinky v automobilovom priemysle či praktické informácie pre vodičov. Pravidelne rozkrúti kolesá testovaných áut, aby náš tím zistil čo Vám dokážu ponúknuť.“³⁵

³⁴ Zdroj: agentúra TNS.

³⁵ TA3: Motoring. *TA3* [online]. 2011 [cit. 2013-04-01]. Dostupné z: <http://www.ta3.com/publicistika/174/motoring.html>

2.3.4 Bez dresu

Najnovšia spomedzi športových relácií ponúkaných televíziou TA3 je Bez dresu, ktorej prvý diel odvysielala 26. marca 2013. Moderátor Dušan Gabáni spovedá osobnosti slovenského športu od 23:15 približne hodinu.

3. Kritika do vlastných radov

Z vedúcich športových redakcií v jednotlivých televíziách boli ochotní poskytnúť informácie o fungovaní redakcie šéfovia športu v STV a v Markíze, čiže Marcel Merčiak a Martin Lisý. Vedúcim športovej redakcie v TA3 je Peter Kralovič, ktorý sa ospravedlnil, no požiadal všetkých redaktorov, aby mi pri spracúvaní informácií o ich redakcii pomohli. Vybrala som si z nich Petru Ázaxis.

3.1 *Marcel Merčiak a STV*

Marcel Merčiak sa narodil 31. augusta 1975 v Prešove, vyštudoval žurnalistiku na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Jeho novinárska kariéra je spätá so Slovenskou televíziou, ktorú často nazýva svojou Alma mater. Už pracoval počas strednej školy pracoval v Prešovskom večerníku a neskôr spolupracoval aj so Slovenským rozhlasom. V športovej redakcii Slovenskej televízie začal pracovať ako externý zamestnanec v roku 1994 a od júna 1997 ako internista. Má za sebou nespočetné množstvo reportáží, moderovaných aj komentovaných priamych prenosov, pracoval na štyroch svetových a štyroch európskych šampionátoch vo futbale, deviatich Olympijských hrách a každoročne aj na Majstrovstvách sveta v ľadovom hokeji. Na Slovensku ho považujú za najznámejšieho a najobľúbenejšieho futbalového komentátora, hoci má aj mnoho odporcov, ktorým štýl jeho komentovania nevyhovuje. Marcela Merčiaka označujú za chodiacu encyklopédiu futbalu, má dynamický hlasový prejav a zápasy prežíva emotívne a naplno.

Šéf športu vo verejnoprávnej televízii bol k práci svojich kolegov značne kritický. „Ako divák by som Góly – body – sekundy popísal ako snahu o čo najširšie a najkomplexnejšie informovanie verejnosti a hodnotil by som ich známkou medzi dobrou a dostatočnou. Je v nich veľa chýb, nepresností, slabučkej grafickej zručnosti, miestami nízkej televíznej novinárskej kreativity, nápaditosti, vynaliezavosti, vizuálnej kvality, brisknosti, strohosti, našťastie sú aj výnimky, t.j. autori, ktorí si potrpia na kvalitne odvedenú prácu a idú za ňou. STV má rezervy v novinárskej kvalite,

v odstraňovaní rutinných návykov, v hľadaní nápadov a najmä v personálnom štandardizovaní pracovných pozícií, ale tu narážame na neustálu poddimenzovanosť.³⁶

V porovnaní s ostatnými televíznymi stanicami je najväčším plus športových správ na STV „šírka záberu, najmä vo futbale a v hokeji. Počas celej sezóny sme na každom zápase ligových súťaží, takže tu máme malú výhodu. Ale tie plusy platia vice versa: to znamená, že napr. TA3 má skvelý polhodinový priestor na spravodajstvo, môže sa udalostiam venovať na väčšej šírke v rozhovoroch, s hosťom v štúdiu, čo niekedy prináša správnu pridanú hodnotu. Markíza mala doteraz, do vzniku Dajto, silnú spravodajskú orientáciu a na kreativite jej redaktorov to bolo badať. Jej spravodajstvo nebolo „suché“, snaží sa zaujať a výsledky sledovanosti hovoria, že pre tento typ spravodajstva našla Markíza správnych ľudí a správne nastavenie.“

V STV sa pracuje s veľmi starou technikou, len v marci tohto roka sa príspevky do spravodajstva začali strihať na počítačoch, dovtedy sa používali najmä Betacamy, príspevky sa zhrávali na kazety Betacam do konca apríla. Momentálne sa príspevky ukladajú na špeciálny server (názov musí byť totožný s názvom v scenári), odkiaľ sa priamo vysielajú.

Od skončenia vysielania Trojky prišla Slovenská televízia o množstvo vysielacích práv, športové zväzy prijali ponuky súkromných televízií. „Prenosy sú vecou finančného stavu, z ktorého sa odvíja naša pozícia pri rokovaní o licenciách, zmluvách, projektoch. Je určitá snaha vrátiť na naše obrazovky ligový futbal a hokej, dva najsilnejšie športové zväzy si uvedomili, že bez silného televízneho partnera je ich situácia sťažená. Všetko je vecou rokovaní a pohybu v mediálnom priestore. Kľúčom pre verejnoprávnu televíziu by malo byť vysielanie letnej a zimnej olympiády, Majstrovstiev sveta a Majstrovstiev Európy vo futbale, Majstrovstiev sveta v hokeji, všetkých zápasov hokejovej a futbalovej reprezentácie, ligových súťaží v hokeji a vo futbale, a k tomu, ak to financie dovoľia, vrcholné podujatia v tých olympijských športoch, v ktorých patrí Slovensko medzi svetovú špičku, dôležité medzinárodné súboje našich reprezentačných výberov a dostupné prestížne medzinárodné podujatia (napr. Liga majstrov vo futbale, Majstrovstvá sveta v atletike).“³⁷

³⁶ MERČIAK, Marcel. Osobná komunikácia. [2013-04-09].

³⁷ MERČIAK, Marcel. Osobná komunikácia. [2013-04-09].

Verejnoprávna televízia má poslanie nielen zabávať, ako to býva v komerčných televíziách, ale má aj vzdelávať, informovať, prinášať relácie o Slovensku a pod., ktoré nemajú vysokú sledovanosť. A tá sa prenáša aj na spravodajstvo, ktoré môže oproti iným pôsobiť strojene a nezaujímavo. „V televízii neplatí, že niečo je najlepšie, pretože najlepšie sa nedá objektívne merať. Naopak, objektívne sa dá merať sledovanosť, a v tej, napriek zväčšenému formátu, napriek väčšiemu portfóliu informácií, prepadávame.“³⁸

Šport na obrazovkách Slovenskej televízie prešiel za posledných päť rokov množstvom zmien. „Posunul sa od päťminútového formátu v jednom spravodajstve denne cez existenciu Trojky s tromi spravodajskými blokmi až do dnešnej podoby v dĺžke 11 – 15 minút v hlavnom vysielacom čase. Obdobie od jesene 2011 považujem za najlepšie v mapovaní slovenského športu, dvoch hlavných ligových súťaží (hokej, futbal), reprezentácií v hlavných aj individuálnych športoch. Jednoducho: slovenský šport máme podchytený dobre.“³⁹

V niektorých krajinách, ako príklad sa dá uviesť Maďarsko, verejnoprávna televízia musí odvysielat' reprezentačné zápasy.⁴⁰ Práva si môžu zakúpiť aj iné stanice, no prvá je vždy verejná. Takýto zákon by Slovenskej televízii jednoznačne pomohol.

3.2 Petra Ázacis a TA3

Petra Ázacis je športová redaktorka a moderátorka v televízii TA3, jediná žena v športovom tíme. Narodila sa 20. decembra 1973, vyštudovala odbor Liečebná pedagogika na Pedagogickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave a je bývalá vrcholová športovkyňa – hádzanárka. Hrala vo viacerých slovenských kluboch a v roku 1996 bola súčasťou národnej reprezentácie na Akademických majstrovstvách sveta. So žurnalistikou začala v roku 1992, vtedy sa stala externou športovou redaktorkou denníka

³⁸ MERČIAK, Marcel. Osobná komunikácia. [2013-04-09].

³⁹ MERČIAK, Marcel. Osobná komunikácia. [2013-04-09].

⁴⁰ Merčiak: Ak niekto za reprezentačný futbal zaplatí viac, nemožno namietat'.

In: *Sport.pravda.sk* [online]. 2013 [cit. 2013-04-11]. Dostupné z: <http://sport.pravda.sk/ostatne-sporty/clanok/272492-odpovie-sef-sportu-v-rtvs-marcel-merciak/>

Nový Slovák. O šesť rokov neskôr sa zamestnala v televízii VTV, kde si okrem pozície športovej redaktorky prvý raz vyskúšala aj moderovanie. Prácu prerušila pre materskú dovolenku, po nej sa v roku 2001 vrátila na televízne obrazovky, no zlákala ju TA3. Počas šiestich rokov v spravodajskej televízii prešla od športovej redaktorky a moderátorky aj k moderovaniu hlavného spravodajstva. V roku 2007 prešla do športovej redakcie v Slovenskej televízii, kde sa jej podarila na slovenské pomery skvelá vec – ako prvá žena komentovala živé prenosy z hádzanej a synchronizovaného plávania na Majstrovstvách sveta v Ríme v roku 2009.

V júni 2011 sa vrátila do TA3. Pre internetový portál Webnoviny.sk vtedy vyhlásila: „V TA3 som doma. Z hľadiska mojej kariéry som tu pôsobila najdlhšie. Bola som pri jej spustení v septembri 2001 a je to subjekt, ku ktorému mám citový vzťah. V spustení športovej Trojky STV som videla a aj našla príležitosť na svoj profesionálny rast, nakoľko jej vysielanie obsahovalo veľa priamych športových prenosov a relácií z oblasti športu, vyžadujúcich improvizáciu, čo mi ponúklo možnosť získať veľa cenných skúseností. Prišla však ponuka z TA3 a v mojom prípade nebolo čo riešiť.“⁴¹ V rokoch 2005 a 2006 bola športovou redaktorkou aj pre Fun rádio.

Za jej najväčšiu zbraň sa považuje vysokoprofesionálny a zároveň prirodzený prejav, príjemný, no potrebné dynamický hlas a schopnosť podať informácie dôveryhodne a s potrebnou emóciou.

Petra Ázacis je žije športom aj mimo práce a keby bola iba v pozícii diváka, na športovom spravodajstve TA3 by najviac ocenila „okrem výsledkov aj osobné výpovede aktérov, viac publicistiky, niečo viac osobné, ale nie bulvár! Viem, že nič podstatné zo sveta športu, čo sa udialo v konkrétny deň, tam nebude chýbať. Naše spravodajstvo sa snaží zameriavať na domáci – slovenský šport, navyše tým, že sme spravodajská televízia, vysielame počas celého dňa, mám možnosť zaradiť do vysielania aj živý šport, rozhovor, vstup, skrátka čokoľvek sa udeje, a máme tam štáb, môžeme zareagovať, iné televízie nemajú túto možnosť. Snažíme sa informovať objektívne, slušne, s pokorou

⁴¹ PODSTANICKÁ, Lea. Športová moderátorka Petra Ázacis sa vrátila do TA3. In: Webnoviny.sk [online]. 2011 [cit. 2013-04-10]. Dostupné z: <http://www.webnoviny.sk/slovensko/sportova-moderatoroka-petra-azacis-sa/359978-clanok.html>

a úctou – k divákovi i k samotným športovcom, nerobíme senzácie z vecí, ktoré do športu ani nepatria.“⁴²

Každá televízia aj každá redakcia má svoje rezervy a je správne keď si to uvedomujú aj jej členovia. TA3 v poslednom čase posielala športových redaktorov na stále menej športových podujatí, hoci ešte pred rokom nechýbali takmer nikde. „Máme rezervy v obrázkoch. V rámci šetrenia nemôžeme vyrobiť úplne všetko a v takom rozsahu, ako by sme si želali, aj vzhľadom na to, že šport nie je nosná téma televízie. Ale práva idú stále hore, náklady na výrobu sa zvyšujú a táto situácia nás núti improvizovať – čiže staré známe – všetko zlé je vlastne na niečo dobré.“⁴³

Športovej redakcii TA3 sa darí fungovať samostatne, bez výraznejších zásahov do vysielania od vedenia televízie. „Sčasti to pravdou je, športová redakcia TA3 má vlastné fungovanie, ktoré však podlieha programu a potrebám televízie. Máme vlastného šéfa, ktorý zodpovedá za obsah, formu, chyby, skrátka za fungovanie redakcie športu, na druhej strane však neustále komunikuje s vedením a športová redakcia podlieha rovnakým pravidlám ako ostatné redakcie v TA3.“⁴⁴

Skúsená športová novinárka vidí viaceré rezervy slovenského športového vysielania. „Chýba mi originalnosť – chýba mi niečo také akože zapnem športové správy a na Markíze by začali futbalom, na STV hokejom, u nás trebárs Samom Piaseckým, že zase niečo dosiahol. Všetko je šablónovité, všetci majú to isté len v inej farbe, nezáživné, skrátané, povinné. Nehovorím, že športové správy sa musia začať šotom z hádzanej, ale potešilo by ma, ak by raz niekto našiel „gule“ a urobil ten scenár tak, ako to cíti, a nie tak, ako sa „MUSÍ“. Veľmi sa mi páči aj Sport expres na Nova Sporte, myslím štýl, akým to robia – bez moderátora, len pekne dynamicky načítané, nastrihané, dá sa z toho operatívne nejaká časť odstrihnúť, prípadne pristihnúť, odsýpa to, nevyrušuje ťa žiadna „čítajúca hlava“.“⁴⁵ Takého správy však ťažko zahrnie do vysielania iná ako športová televízia, na ktorej divák sleduje len šport a takýto spôsob podania informácií ho neprekvapí.

⁴² ÁZACIS, Petra. Osobná komunikácia. [2013-04-05].

⁴³ ÁZACIS, Petra. Osobná komunikácia. [2013-04-05].

⁴⁴ ÁZACIS, Petra. Osobná komunikácia. [2013-04-05].

⁴⁵ ÁZACIS, Petra. Osobná komunikácia. [2013-04-05].

Keďže Petra Ázakis pracovala aj v športovej redakcii Slovenskej televízie, dokáže pomenovať najväčšie rozdiely v spracúvaní športu na týchto staniciach. „Ak by som to mala porovnať, rozdiely sú minimálne. STV i TA3 považujem za najserióznejšie televízie na Slovensku, s veľmi poctivo robeným spravodajstvom. Rozdiel vnímam v TA3 v tom, že mám viac možností dostať tému do vysielania – samozrejme, za predpokladu, že obhájam jej dôležitosť. Mám absolútnu dôveru vedenia, čo znamená, že nikto nezasahuje do obsahu mojich príspevkov, rozhovorov, zovňajšku atď. V TA3 mi viac vyhovuje aj systém plánovania a služieb, dostávam mesačný plán, takže viem presne, kedy robím, koľko a za čo robím, dajú sa služby aj vymeniť, to nie je problém, práca je hutnejšia. V STV sme mali o jedenástej poradu a potom bolo veľa prestojov. Nevyhovoval mi ani týždenný rozpis služieb. A bola tam aj väčšia kontrola.“⁴⁶

Z odpovedí Petry Ázakis sa dá vydedukovať, že práca v športovej redakcii v TA3 a v Slovenskej televízii je veľmi podobná, no v spravodajskej televízii je väčšia voľnosť. Nehovoriac o finančnom ohodnotení, ktoré je problémom verejnoprávnej televízie už dlhšie. Najväčším záporom je pre redaktora jednoznačne absencia športových prenosov. A ako vidí možný návrat viacerých prenosov na obrazovky verejnoprávnej televízie? „Bez financií sa dnes nedá absolútne nič. Okrem peňazí však potrebuje STV prejsť viacerými zmenami, šetriť na tých správnych miestach. Verím, že nový šéf športu Marcel Merčiak bude veľkým prínosom aj čo sa týka opätovného presadenia športových prenosov, ktoré jednoznačne patria na obrazovky verejnoprávnej televízie! Aspoň tie, kde hrá štátna reprezentácia.“⁴⁷

3.3 Martin Lisý a Markíza

Martin Lisý je vedúcim športovej redakcie v televízii Markíza len krátko, stal sa ním 1. marca tohto roku a nahradil na tejto pozícii dlhoročného šéfa športu Jaroslava Zápala. Vyštudoval učiteľstvo všeobecnovzdelávacích predmetov Telesná výchova a Výchova k občianstvu na Fakulte telesnej výchovy a športu Univerzity Komenského. Pracoval v Hospodárskych novinách ako športový redaktor a v roku 2001 nastúpil ako externý redaktor športu do Markízy. Vyskúšal si aj prácu asistenta réžie pri priamych

⁴⁶ ÁZACIS, Petra. Osobná komunikácia. [2013-04-05].

⁴⁷ ÁZACIS, Petra. Osobná komunikácia. [2013-04-05].

prenosoch Formuly 1 a neskôr pozíciu produkčného v športovej redakcii. Odkedy začala Markíza nakupovať práva na vysielanie viacerých športových prenosov, sa stal šéfproducentom športu. Aktuálne prieskumy hovoria, že v roku 2013 sleduje Športové noviny v priemere takmer 740-tisíc divákov starších ako 12 rokov.⁴⁸

Markíza ponúka spomedzi troch porovnávaných televízií najviac zaujímavostí, kritiky a škandálov, no pojmu bulvár, ktorým ju často diváci označujú, sa bráni. „V našich športových spravodajských reláciách v jednotlivých reportážach ponúkame nielen výsledky slovenských športovcov, ale aj témy, ktoré sú na rozdiel od GBS, či Športu+ na TA3 kritickejšie. Naším cieľom však nie je robiť bulvár. To znamená spojenie klasickej spravodajskej informovanosti s inovatívnym prístupom k spracovaniu. A to po obsahovej, obrazovej a strihovej stránke. Nebojíme sa využívať ostrejší, zdanlivo expresívnejší jazyk, či hudobné podklady, špeciálne v konfliktných alebo diskutabilných príspevkoch. Vždy však s ohľadom na zachovanie objektivity a názorovej plurality. Úlohou komerčnej televízie je odvaha ponúknuť divákovi „viac“ a zároveň absencia strachu pred zásahmi „vyššej moci“. V TV Markíza, na rozdiel od iných slovenských televízií, nepoznáme „biely“ alebo „čierny“ zoznam, prípadne „spriatelene osoby, kluby“. Všetci respondenti (alebo kluby) sú si rovní, čo sme dokázali pri viacerých celospoločenských, prípadne klubových, kauzách. Navyše relácia Šport+ na TA3 má dĺžku cca 30 minút, často s nejakým hosťom, takže to nie je len čisté spravodajstvo, ale má to aj publicistický rozmer.“⁴⁹

Martin Lisý pracuje v Markíze od jej začiatkov, vie preto zhodnotiť, kam sa šport za tie roky posunul. „Keď Markíza začínala, Športové noviny mali maximálne päť minút. Začínali skôr, už okolo 19:20, a bolo náročnejšie ponúknuť do vysielania materiály z hokeja či futbalu, keďže prenosy štartovali o piatej – šiestej a záver sme logicky nestíhali. Vysielali sme však aj publicistické relácie ako Gól M, Top šport, prenosy z Ligy majstrov, Formuly 1 či hokejové MS, takže šport mal v štruktúre podstatné zastúpenie. Neskôr prišlo obdobie, kedy bol naopak len okrajovou záležitosťou a postačili Správy. Dnes sa to opäť mení. Momentálne máme najdlhšie Športové noviny v histórii Markízy. Vznikla „chlapská televízia“ Dajto, kde športové

⁴⁸ KRASKO, Ivan. Šéf športu Markízy: Komentátorská legenda sa nerodí za rok. In: *Stratégie.sk* [online]. 2013 [cit. 2013-04-19]. Dostupné z: <http://strategie.hnonline.sk/ludia/rozhovory/sef-sportu-markizy-komentatorska-legenda-sa-nerodi-za-rok>

⁴⁹ LISÝ, Martin. Osobná komunikácia. [2013-04-19].

prenosy nemôžu chýbať. Futbalová kvalifikácia o postup na MS 2014, seriál majstrovstiev sveta formuly 1, tenisová exhibícia Djokovič – Kližan, ale najmä olympijský turnaj v hokeji sú dôkazom, že šport v Markíze zastáva opäť podstatnú úlohu.⁵⁰

3.4 Najpočetnejšia je redakcia STV

Slovenská televízia prináša spomedzi porovnávaných televízií najviac športu, ponúka široké spektrum športov a priame prenosy. Tých je síce oveľa menej ako v minulosti, no stále si vyžadujú väčšie množstvo redaktorov a komentátorov, ako na Markíze. V športovej redakcii STV pracuje devätnásť interných redaktorov, z toho jeden pôsobí v banskobystrickej redakcii a jeden v košickej. Každý deň, keď sa vysielajú, je okrem moderátora jeden z redaktorov vedúcim vydania, ktorý vytvára scenár športových správ, a má prideleného jedného pomocníka. Tí sa starajú o hladký priebeh vysielania a zodpovedajú za príspevky. Zvyšok redaktorov má rozdelenú prácu, či už sú v teréne, alebo spracúvajú šport, ktorý sa vysielajú v priamom prenose. Ich príspevky vedúci vydania nekontroluje. Nočné Góly – body – sekundy vedie cez týždeň denný pomocník, cez víkend sa tento post nemení.

V spravodajskej TA3 to funguje podobne. „Je nás jedenásť a musí to stačiť. Hlavná relácia má troch moderátorov – stabilných – od apríla tohto roka som k nim pribudla aj ja, zatiaľ budem mať dve relácie mesačne. Striedame sa na postoch zmenárov – traja denne, moderátora cez deň + moderátora večer a tiež výroby – má ich na starosti denný reportér, ale máme, samozrejme, aj rozdelené športy. Takže ak ide hádzaná, idem to vyrobiť. Futbaly a hokeje sú povinné, ako asi všade.“⁵¹

Rozdeľovanie výroby funguje v Markíze podobne ako vo zvyšných dvoch televíziách, pracujú však s najmenším počtom redaktorov. „Plán výroby robíme už deň vopred, výroba sa rozdelí medzi jednotlivých redaktorov, dohodneme si štáby, respondentov. Ak sa stane niečo neplánované, aktuálne, tak to do výroby zaradíme.

⁵⁰ KRASKO, Ivan. Šéf športu Markízy: Komentátorská legenda sa nerodí za rok. In: *Stratégie.sk* [online]. 2013 [cit. 2013-04-19]. Dostupné z: <http://strategie.hnonline.sk/ludia/rozhovory/sef-sportu-markizy-komentatorska-legenda-sa-nerodi-za-rok>

⁵¹ ÁZACIS, Petra. Osobná komunikácia. [2013-04-05].

Každý deň má svojho moderátora, produkčného a vedúceho vydania, nad ktorými dohliada vedúci redakcie športu, čiže ja, a šéfreportér Miroslav Špaček. Redakcia športu má ďalej troch moderátorov, dvoch produkčných, štyroch redaktorov v Bratislave, jedného redaktora v Banskej Bystrici a jedného v Košiciach, a externých spolupracovníkov v zámorí, ktorí nám posielajú najmä rozhovory so slovenskými hráčmi pôsobiacimi v NHL. Vzhľadom na to, že Športové noviny o 20:00 majú v súčasnosti až 15 minút a vlastnime práva na vysielanie reprezentačných zápasov SR z futbalovej kvalifikácie o postup na MS 2014, na tri sezóny projekt F1 a hokejový turnaj OH Soči 2014, v budúcnosti plánujeme redakciu športu posilňovať.⁵² Redaktori pracujú často aj 28 dní v mesiaci a voľných dní tak majú naozaj minimum.

3.5 Menšinové športy

Často diskutovanou otázkou v slovenskom športe je kategória tzv. menšinových športov a ich (ne)dostatočná medializácia. Veľa zväzov sa sťažuje, že sa do médií informácie o ich úspechoch nedostanú vôbec, alebo len v príliš malom množstve. Problémov je v tomto prípade viacero. Okrem faktu, že televízie navzájom súperia o diváka a pri výbere reportáží funguje jasná hierarchia, všetky stanice sú obmedzené vysielacím časom a nie je možné dať priestor každému, aj nejasnosť pri samotnom pojme menšinový šport. S tým majú problémy aj samotní redaktori a zhodli sa na tom aj Marcel Merčiak a Petra Ázacis. „Verejnoprávna TV má za úlohu informovať o športoch a udalostiach, ktoré divákov a verejnosť zaujímajú najviac, resp. na ktoré sa sústreďuje najväčšia pozornosť. Nemôžeme vynechať zápas hokejovej ligy len preto, že sa konajú preteky v orientačnom behu, platí určitá hierarchia. Otázka je: čo sú menšinové športy a čo znamená dostatočné informovanie o nich? Je karate menšinový šport? Každý rok má minimálne dva svetové šampionáty, pretože má rôzne strešné organizácie, súťaží sa v množstve kategórií, aká je tam potom úroveň svetovej špičky? Mnohé športy (okrem olympijských) majú nejasnú hierarchiu a aj toto musíme zohľadňovať,⁵³ reagoval šéf športu v Slovenskej televízii.

V prípade Petry Ázacis ide aj o osobnú angažovanosť v tomto probléme, vzhľadom na jej hádzanársku minulosť: „Myslím, že TA3 sa im venuje v oveľa väčšej

⁵² LISÝ, Martin. Osobná komunikácia. [2013-04-19].

⁵³ MERČIAK, Marcel. Osobná komunikácia. [2013-04-09].

miere ako iné televízie, hoci zasa má na to aj priestor – hlavná športová relácia – ŠPORT + , ktorá sa vysiela denne, má takmer pol hodiny a to je oproti iným televíziám obrovská výhoda a zároveň možnosť venovať sa problematike do hĺbky a dať priestor aj menšinovému športu. Samozrejme, mantinelmi sú opäť rozpočet a možnosti. Na druhej strane dnes je veľmi otázne, čo je vlastne „menšinový“ šport, pretože okrem futbalu a hokeja do tejto kategórie už pomaly spadajú každý.“⁵⁴

Keď sa tento pojem veľmi zovšeobecní, môžeme povedať, že tú „menšinovosť“ čiastočne určujú aj médiá. Šport, ktorý sa dostane na obrazovky komerčných televízií, ako je napríklad Markíza, sa nepovažuje za menšinový. TA3 aj STV teda svojím spôsobom poskytujú akýsi bonus. 7. apríla 2013 priniesla Slovenská televízia ako jediná reportáž z 25. ročníka Dunajského pohára v modernej gymnastike. Otázkou je, koľko divákov to ocenilo a koľkých toto podujatie vôbec nezaujalo a vo vysielaní by im nechýbalo.

3.6 Osobnosť moderátora

Výber moderátora športových novín nie je ľahký, pretože veľkú úlohu zohráva aj pohlavie. Kým v klasickom spravodajstve je väčšinou pomer jedna k jednej, čiže moderátorský pár tvorí žena a muž, v športe je moderátor iba jeden a nájdú sa diváci, ktorým žena na tomto poste nesedí. Aj v tomto prípade je rozdiel medzi verejnoprávnou, súkromnou spravodajskou a súkromnou komerčnou televíziou pomerne veľký. STV a TA3 sú si v tom blízke, lebo musia pôsobiť dôveryhodne. Kritike podliehala Markíza keď začiatkom roka 2012 dosadila na miesto športovej moderátorky Janu Hospodárovú. Diváci jej vyčítali strohý prejav a neznalosť športu. Hospodárová moderuje šport dodnes a negatívne reakcie na jej osobu utíchli. Najoblúbenejšou športovou moderátorkou posledných rokov bola jednoznačne Mária Pietrová, ktorá na tomto poste pracovala v Slovenskej televízii štyri roky a od septembra 2012 moderuje Nočné televízne noviny na Markíze. Na jej miesto pribudla k stabilnej opore v moderátorskom tíme STV Anne Repkovej bývalá moderátorka počasia Kristína Kormúthová, čo tiež vyvolalo rozpačité reakcie časti diváckej verejnosti.

⁵⁴ ÁZACIS, Petra. Osobná komunikácia. [2013-04-05].

Spravodajská televízia sa zatiaľ podobným problémom vyhla. TA3 nemá ako jediná z našich televízií v športe moderátorku prvoplánovo dosadenú na túto pozíciu v záujme pritiahnutia divákov, hoci sa v športe nevyzná. Z hľadiska profesionality a dôveryhodnosti je to obrovské plus. Petra Ázacis tvrdí, že „spravodajská televízia, ak si chce zachovať dôveryhodnosť, by nemala dosadzovať ani na tento post „bábiku“. Svoj imidž som si vybudovala prácou, prácou, skúsenosťami profesionálnej športovkyne a potom zase len prácou. Za celú svoju 12-ročnú kariéru v TV som nemusela urobiť nič okrem práce, aby som dostala svoje miesto – v TA3, ani v STV, a som za to na seba veľmi hrdá!“⁵⁵

Podľa Marcela Merčiaka je výber moderátora športu „kombinácia aspektov. Môžete byť človekom s najlepšou databázou športových informácií, ak ich neviete podať „mimo obrazu“ a „v obraze“, s televíziou si nikdy nepotykáte. Osoba moderátora je viac ako dôležitá, pokiaľ si vašu tvár nedokáže divák identifikovať s reláciou, typom programu, nie ste na dobrej ceste. No a tak ako v každom pracovnom tíme, aj tu stojí v popredí kvalita profesionálnej komunikácie medzi ľuďmi a v tomto smere má STV dlhodobo obrovské rezervy.“⁵⁶

3.7 Pôvodné relácie

Športové magazíny a relácie, ktoré v súčasnosti televízie ponúkajú, som spomínala v kapitole o ich charakteristike. TA3 sa na ich nedostatok ani kvalitu sťažovať nemôže, ponúka zaujímavé materiály. „Najnovšie sme zaradili do vysielania reláciu Bez dresu s moderátorom Dušanom Gabánim, ktorá je vyslovene formou rozhovoru so zaujímavým športovcom, trénerom, kde sa vlastne moderátor rozpráva s hosťom a majú dostatok času venovať sa jednotlivým témam. Určite aj v budúcnosti bude možnosť ďalších relácií so športovou tematikou vzhľadom na programovú štruktúru TA3 a časové možnosti spravodajskej televízie,“⁵⁷ vyjadrila sa Ázacis.

Keď si človek pozrie históriu športu na internetovej stránke Slovenskej televízie, nájde množstvo relácií, ktoré sa v priebehu fungovania TV vysielali. Prečo dnes ostali

⁵⁵ ÁZACIS, Petra. Osobná komunikácia. [2013-04-05].

⁵⁶ MERČIAK, Marcel. Osobná komunikácia. [2013-04-09].

⁵⁷ ÁZACIS, Petra. Osobná komunikácia. [2013-04-05].

vlastne len dve, ktoré televízia vyrába – Ozveny a Odpísané? „Športové ozveny sa vysielajú od konca 80. rokov, nadviazali kedysi na reláciu Šport v zahraničí a ich súčasná podoba je na míle vzdialená od pôvodnej. Prešli viacerými úpravami až po dnešnú, v mojich očiach netolerovateľnú podobu. Odpísané je formát, ktorým sa od začiatku roka 2004 nahradili dve relácie – Tango a OK Hokej, aj keď v celkom odlišnej podobe. Odpísané je vlastne klon českého Dohráno, je to prekopírovaný formát, ktorý neprináša publicistiku, len rozšírené spravodajstvo zo zápasov futbalovej a hokejovej ligy.“⁵⁸

Marcel Merčiak je v tomto prípade kritický a ako nový šéf športu plánuje magazíny upraviť. „Vôbec si nemyslím, že by Športové ozveny prinášali kvalitne spracované reportáže. Maličký divácky nárast vzhľadom na vysielací čas je možno sympatický, ale je to relácia, pri ktorej nikdy neviete, čo vlastne prinesie. Snažíme sa v nej priblížiť aj divácky menej pútavé športové odvetvia, čo má potom odraz v sledovanosti. Formát Ozvien budeme musieť od druhého polroka 2013 prekopat.“⁵⁹

K futbalovo-hokejovému magazínu Odpísané už bol zhovievavejší: „Sledovanosť posledného Odpísaného (7.4.) na Dvojke bola 27-tisíc divákov, čiže slabučká. Je to formát, ktorého opodstatnenosť sa časom vytratí. Technológie, internet, mobilné aplikácie, to všetko prinesie v najbližších rokoch odbúranie časovej bariéry, 36 hodín po zápase už bude referát o šanciach, góloch, zákrokoch a pod. absolútne zbytočný. Smerovanie relácie Odpísané by malo viesť k oveľa väčšej pridanej hodnote, ale v rámci našich personálnych, produkčných a technologických možností sa zabezpečiť nedá.“⁶⁰

Markíza sa napriek narastajúcemu množstvu športu vo svojom vysielaní pravidelné relácie zaradiť nechystá. „Naším zámerom je rozširovať ponuku športových prenosov na chlpskom kanáli Dajto, ale momentálne ešte prebiehajú rokovania, takže nebudem konkrétny. Určite sa však ide o športy, ktoré sú divácky atraktívne – futbal, hokej, tenis. Športové magazíny zatiaľ nepripravujeme, pretože je náročné nájsť športovým magazínom pevné miesto vo vysielacej štruktúre tak, aby aj naplnili

⁵⁸ MERČIAK, Marcel. Osobná komunikácia. [2013-04-09].

⁵⁹ MERČIAK, Marcel. Osobná komunikácia. [2013-04-09].

⁶⁰ MERČIAK, Marcel. Osobná komunikácia. [2013-04-09].

očakávaní z pohľadu sledovanosti. Našou prioritou je v súčasnosti na hokejový turnaj v Soči,⁶¹ povedal Martin Lisý.

3.8 Prečo Trojka nevydržala?

Necelé tri roky vysielania verejnoprávnej športovej stanice Trojka zasiahli aj redaktorov, ktorí sa na tvorbe jej programu podieľali. V tom čase ešte Marcel Merčiak nebol vedúcim redakcie a Petra Ázacis pracovala v Slovenskej televízii. V čom spočíval najväčší problém Trojky? „V absolútnej poddimenzovanosti – personálnej, technologickej, finančnej, časom aj programovej. Pri všetkých veľkých televíznych projektoch sa na začiatku roztočí určitá špirála, len čo však prestane narastať, stúpať, projekt je odsúdený na prežívanie alebo zánik (resp. pozastavenie),“⁶² tvrdí dlhoročný komentátor. Petre Ázacis, rovnako ako mnohým športovým priaznivcom, športový okruh verejnoprávnej televízie chýba. „Myslím si, že problém bol, ako v mnohých veciach na Slovensku, že sa stále hovorilo o tom, ako sa čo nedá, a neskúsilo, čo sa dá. Za prenosy išli neskutočné peniaze a pritom palubovkové športy ako hádzaná, basketbal či volejbal sa dajú urobiť kvalitne na dve kamery a je to lacné – dôkazom sú internetové portály ako huste.sk, kde sa vysielajú prenosy s minimálnymi nákladmi. Bolo to v ľuďoch – poniektorí si „dobře požili“ a potom zdúchli ako smrad. Trojka mala opodstatnenie, dôkazom čoho je aj vznik Digi Sportu či Slovak Sportu, ktoré v súčasnosti supľujú jej úlohu. Večná škoda.“⁶³

Mnohí laici dávajú Slovenskej televízii za vzor Českú televíziu, ktorá so športovou ČT4 nemá problémy, aké boli s Trojkou. Obrovské rozdiely medzi slovenskou a českou verejnoprávnou televíziou si uvedomujú aj odborníci a viacerí z nich sa zhodujú na tom, že najväčší sa nachádza v zákonoch. „Rozdiel je v českom a slovenskom parlamente. V českom sa o pozastavení ČT4 nikdy nehovorilo, nijaký český premiér si nebral do úst jej vysielanie, na rozdiel od našej bývalej ministerskej predsedníčky. Myslím si, že nedostatočné bolo pochopenie záväzku, ktorý sa prijal na začiatku vysielania Trojky. Že ten kanál bude žiť len vtedy, ak bude systematický a kontinuálny prísun dostatočných finančných prostriedkov, t. j. že licencie na

⁶¹ LISÝ, Martin. Osobná komunikácia. [2013-04-19].

⁶² MERČIAK, Marcel. Osobná komunikácia. [2013-04-09].

⁶³ ÁZACIS, Petra. Osobná komunikácia. [2013-04-05].

zahraničné súťaže, magazíny, relácie sa budú obnovovať, zveľaďovať. Táto základná požiadavka nebola splnená,⁶⁴ tvrdí Marcel Merčiak.

⁶⁴ MERČIAK, Marcel. Osobná komunikácia. [2013-04-09].

4. Aký vkus majú diváci?

Diváckeho prieskumu, ktorý som robila formou dotazníka na internete, sa zúčastnilo 101 respondentov. Možnosť vyplniť ho mali od 15. januára do 4. februára. Nedelili sa podľa pohlavia ani veku, jedinou podmienkou na vyplnenie bol záujem o šport a jeho sledovanie v televízii. Otázok bolo 16 a všetky okrem poslednej boli povinné.

4.1 Ktorá televízia má najlepšie športové správy?

Športové noviny televízie Markíza sú na Slovensku najsledovanejšie, výsledky prieskumu však ukázali presný opak. Za televíziu s najlepším športovým spravodajstvom označilo 49% respondentov Slovenskú televíziu. V nasledujúcej, otvorenej, otázke bolo potrebné výber stručne zdôvodniť. Najčastejšie sa opakovali prívlastky ako najobjektívnejšia, najširšia škála športov, bez bulváru a najrozsiahlejšie spravodajstvo.

Zaujímavý je názor respondenta, ktorý za najlepšiu uviedol STV s týmto odôvodnením: „Ponúka najobjektívnejšie a najpestrejšie spravodajstvo. I keď zároveň najnudnejšie.“ Verejnoprávna televízia má podávať informácie, či už ide o šport alebo o spravodajstvo, jasne, stručne a výstižne. Ak tieto podmienky splňa, naozaj môže na diváka pôsobiť ako najnudnejšia. Tento respondent vo svojej odpovedi ukázal, že uprednostňuje spektrum a kvalitu informácií pred takzvanými „pikoškami“. Na túto odpoveď zareagoval aj Marcel Merčiak. „Je to subjektívny názor, pretože ani najnudnejšie sa merať nedá. Viem, čo tým respondent myslel a čiastočne mu dávam za pravdu. Všetko je v ľuďoch: v tomto smere v ich profesijnej kvalite, cieľavedomosti, chcení, motivácii. Je za tým veľmi veľa faktorov.“⁶⁵ V podobnom duchu sa niesla aj nasledujúca odpoveď: „Ponúka najširšie spektrum športov, bez zbytočnej bulvarizácie“.

Častú reakciu a dôležitý faktor pre mnohých divákov vystihol ďalší respondent: „STV v takej výraznej miere neovplyvňujú mecenáši.“ Mnohým ľuďom na Slovensku totiž prekáža prenikanie záujmov vlastníka prípadne riaditeľa televízie do vysielania.

⁶⁵ MERČIAK, Marcel. Osobná komunikácia. [2013-04-09].

Toto je fakt, ktorý najviac škodí televízii TA3. Mnohí sa v dotazníku vyjadrili, že vďaka majiteľovi sa uprednostňuje bratislavský futbalový klub a preto so sledovaním tejto stanice prestali. Samozrejme, má to aj opačný účinok: fanúšikovia daného klubu tak majú o zápasoch a príprave mužstva viac informácií.

Mnoho divákov oceňuje, že STV sa osobitne a plnohodnotne venuje aj slovenským najvyšším súťažiam v rôznych športoch, najatraktívnejšia je samozrejme relácia Odpísané, venovaná najvyššej futbalovej a hokejovej lige. „Páči sa mi celkový prehľad správ o našich ligách a aj o novinkách vo svete. Hlavné je, že dávajú aj špeciálnu reláciu venovanú našej lige, zaujímavé momenty kola atď.“

Za všetky názory v prospech STV hovorí nasledujúci: „Verejnoprávna televízia ako jediná dáva priestor všetkým športom, venuje sa predovšetkým športovému daniu na Slovensku a nielen zahraničným udalostiam. Okrem futbalu a hokeja, ktorý je predovšetkým náplňou ostatných súkromných televízií, ponúka STV najširšie spektrum športových správ, ktoré divák očakáva.“

Televízia TA3 obsadila v obľúbenosti druhé miesto s 34 %. V jej prípade je motív divákov sledovať šport práve na tejto stanici jasný. Spravodajská televízia má denne vo vysielaní zaradených množstvom „blokov“ obsahujúcich šport, z čoho vyplýva najväčšia aktuálnosť. „Páči sa mi čas, ktorý športovému spravodajstvu denne venujú. Objektivitu na mysli nemám...“

Respondenti vo veľkej miere vyzdvihovali kvalitu spracovania reportáží po obsahovej alebo technickej stránke. Spomedzi troch televízií spracovávaných v mojej bakalárskej práci je TA3 najmladšia a disponuje najlepším technickým vybavením, čo divák spozoruje a, samozrejme, právom ocení.

Na úkor techniky sa najmä verejnoprávnej televízii stáva, že príspevok sa do vysielania nezaradí, pretože ho redaktor posielal na server prostredníctvom nie veľmi spoľahlivého internetového pripojenia, redaktori sa sťažujú aj na nevhodný výber kancelárskych notebookov, pričom na prácu s videami je potrebný výkonnejší počítač. TA3 v prípade dôležitejších udalostí poskytne štábu menší prenosový voz, redaktor tak

môže reportáž bez problémov poslať za niekoľko sekúnd a nedostatkom, aké má STV, sa vyhne.

Vzhľadom na problémy s priamymi prenosmi z našej hokejovej aj futbalovej ligy (nevysiela ich televízia s celoštátnym pokrytím, v prípade futbalovej ide o platenú stanicu) respondenti ocenili reportáže zo všetkých zápasov: „Páči sa mi hlavne, že prinášajú kompletne reportáže z Corgoň ligy, aj keď Odpísané je fajn, dávam prednosť TA3“.

Televíziu Markíza ako najlepšiu označili len osemnásť respondentí, tí však podľa svojich odpovedí presne zodpovedajú cieľovej skupine, na ktorú sa Markíza so svojimi Športovými novinami orientuje. Podáva divákovi nielen strohé informácie, ale niečím ich ozvláštni. Je to na úkor množstva informácií i množstva športov, ale fanúšik športu na Markíze to nepotrebuje. Štyria respondenti uviedli, že sledujú Markízu, lebo ich správy sú najzaujímavejšie, niektorí ocenili práve spomínané „pikošky“: „Zo spravodajstva sa dozviem nielen výsledky, ale aj ďalšie podstatné informácie, ktoré sa točia okolo športu“ alebo „Aj komerčne zaujímavé šoty, nie len strohé informácie“ a bodovala aj rubrika Frajer na záver, ktorá láka mnohých divákov najviac. Ide o poslednú reportáž správ, ktorá obsahuje bizarný šport, skvelý výkon hráča či práve naopak, jeho zlyhanie vo vyloženej šanci. A pretože sa pridáva vtipný, výstižný hudobný podklad, divákovi sa to páči.

V posledných mesiacoch začala televízia Markíza prinášať z času na čas reportáže o nepríjemných prípadne škandalózných témach. Niektorí diváci ich za to zosmiešnili, že robia kauzy z hlúpostí, iní to naopak ocenili. Tak ako jeden z respondentov: „Povedia pravdu natvrdo“.

Z tohto môžeme vyvodit' už vyššie spomínaný záver, že ak má divák záujem o seriózne informácie aj z viacerých športov, podávaných bez bulvarizácie, vo väčšine prípadov komerčnú Markízu vynechá. V prospech TA3 hrá aj to, že ako spravodajská televízia vysiela krátke športové „bloky“ každú hodinu, a tak pre diváka nie je problém si informácie zo športu pozrieť takmer kedykoľvek.

Nie príliš veľkú obľúbenosť slovenských televíznych staníc a ich športového vysielania vystihuje tento príspevok: „TA3 sa špeciálne venuje Slovanu Bratislava, Markíza robí aj zo športu bulvár, tak mi ostáva STV.“ Televízie by teda svoje športové spravodajstvo mali podľa divákov zlepšiť.

4.2 Je moderátor podstatný?

Moderátori sú nepochybne dôležitou súčasťou vysielania, dávajú mu istú formu a tvár, a diváci si často vyberajú aj podľa nich. 57 % respondentov však odpovedalo, že ich výber neovplyvňuje moderátor/moderátorka. Nie je to síce číslo výrazne väčšie ako polovica, no tento výsledok je prekvapivý. Neraz v spoločnosti počuť reakcie s kritikou na konto moderátora. Toto však nebola jediná otázka smerujúca k zisteniu diváckeho vkusu v prípade moderátorov. Ich reakcie na aktuality, ktoré sa udejú počas vysielania, napríklad zmena stavu hokejového stretnutia, a podanie informácie divákovi, sú tiež podstatné. Moderátor musí byť flexibilný a schopný poskytnúť informáciu na úrovni, aj keď ju nemá vopred pripravenú či napísanú.

Zo 101 respondentov sa 44 % vyjadrilo, že najlepší moderátorský tím má Slovenská televízia. Tá má aj najväčší počet športových moderátorov, ktorý dopĺňajú v hlavnom spravodajstve dve moderátorky. S 32 % nasledovala televízia TA3, vo večernej polhodinovej relácii Šport+ sa striedajú traja moderátori s jednou moderátorkou, a tretie miesto obsadila Markíza, ktorú označila necelá štvrtina respondentov.

Odpovede na otázku *Zaváži pri vašom rozhodovaní aj to, či moderátor športu rozumie a vyzná sa v ňom?* trochu odporujú výsledkom pri otázke, či moderátori všeobecne ovplyvňujú výber. Drvivá väčšina označila jednoznačne Áno. Až 80 respondentov zvolí športové spravodajstvo aj podľa toho, aký moderátor v daný deň správy prezentuje. Jedinému respondentovi na tom nezáležalo vôbec, zvyšní sa vyjadrili, že je podstatné, aby informácie podával zrozumiteľne a na inom nezáleží. Výrazná prevaha kladnej odpovede je samozrejmosťou a inú štatistiku som ani neočakávala. Podvedomie je silná zbraň a aj v takýchto triviálnych situáciách, ktoré s ním zdanlivo nemusia súvisieť, náš výber výrazne ovplyvňuje. Fanúšikovia by len

ťažko verili moderátorovi, keby pri informovaní o Daciukovom hetriku zle vyslovil športovcovo meno, prípadne uviedol nesprávne krstné meno. V takýchto prípadoch sa často stáva, že divák svoju pozornosť tak silno upriami na chybu moderátora, že mu ujde podstata správy. Sú to situácie, ktorých by sa mali televízie vyvarovať, vytvárajú im totiž negatívny imidž.

4.2.1 Žena ako športová moderátorka

Osobitnou kategóriou je aj post ženy – športovej moderátorky. Mnoho ľudí má už dlhé roky zaužívanú predstavu, že šport je mužskou záležitosťou, ženy nezaujímajú, a tak by ani nemali o ňom podávať informácie. V novodobej ére bola v tomto smere priekopníčkou Jarmila Hargašová, ktorá moderovala šport na Markíze. Asi najobľúbenejšou bola Mária Pietrová, ktorá ešte donedávna do tejto kategórie patrila. Dlhoročná športová moderátorka bola pre verejnoprávnu televíziu jednou zo záruk, že ju divák neopustí. Moderátorka má okrem príjemného vzhľadu, ktorý priťahoval mužské obecenstvo, slušný prehľad o športovom dianí a informácie podávala na vysoko profesionálnej úrovni. V Góloch – bodoch – sekundách ju však už divák neuvidí, od septembra 2012 prezentuje správy na Markíze v Nočných televíznych novinách.

V súčasnosti disponujú tri vybrané televízie v hlavnom športovom spravodajstve ženskými moderátorkami takto – na obrazovkách STV môže divák sledovať Annu Repkovú a Kristínu Kormúthovú, na Markíze Janu Hospodárovú a spravodajská TA3 do moderátorského tímu relácie Šport+ od apríla zaradila na dva dni v mesiaci Petru Ázacis. Na otázku, či respondentom prekáža, ak športové správy moderuje žena, zvolilo 66 % odpoveď *Nie, aj žena sa môže vyznať v športe*. V tomto prípade treba uznať aj fakt, že pre muža je kombinácia šport a pekná žena pravdepodobne ideálna. Odpoveď, že šport by mal byť výhradne mužskou záležitosťou, si vybralo 7 % respondentov. Štvrtine je táto otázka ľahostajná.

4.2.2 Najobľúbenejší moderátori

Respondenti si mali v ďalšej otázke vybrať z ich pohľadu tých najlepších spomedzi trinástich moderátorov a moderátoriek. Zvoliť mohli maximálne päť

osobností. Za verejnoprávnu STV boli v zozname: Marcel Merčiak, Ján Plesník, Ján Hudok, Anna Repková, Ján Žgravčák, Luboš Hlavena a Kristína Kormúthová. TA3 zastupovali už spomínaní traja moderátori relácie Šport+, a to Miroslav Michalech, Dušan Gabáni a Mário Porubec⁶⁶. Markíza mala v otázke tiež tri osobnosti, hlavné športové správy v súčasnosti moderuje trio Peter Čambor, Peter Varinský a Jana Hospodárová.

Respondenti odovzdali celkovo 318 hlasov a za najobľúbenejšieho moderátora označili Marcela Merčiaka, dlhoročného moderátora a prevažne futbalového komentátora na STV. Výsledok nie je prekvapujúci, no p. Merčiak čelí neustálej kritike v oblasti komentovania. Niektorí diváci sledujú šport na iných televíznych staniciach, lebo im jeho štýl prekáža. Túto skutočnosť je veľmi ťažké objektívne posúdiť. Jeden z respondentov sa na moderátorovu adresu vyjadril nasledujúco: „... futbal mi znechucuje Merčiak, ktorý nemá cit pre hru, hoci má výbornú pamäť.“ Marcel Merčiak má, ako uznali viacerí respondenti, vynikajúcu pamäť a je schopný správne odpovedať na takmer akúkoľvek otázku z historického alebo súčasného športového diania. Diváci však tvrdia, že chcú viac komentára k hre ako štatistik. Iní zas p. Merčiaka vychvaľujú, lebo majú názor, že dianie na obrazovke človek sám vidí, a tak nie je potrebná neustála analýza hry. Radi sa dozvedia zaujímavosti aj zo zákulisia, ktorých vie Marcel Merčiak skutočne poskytnúť neúrekom. Získal 66 % hlasov a druhý v poradí so 44 % skončil dlhoročný moderátor a redaktor športu na TA3 Dušan Gabáni. Toho v roku 2008 vyhlásili za najobľúbenejšieho moderátora televíznych športových relácií na Slovensku a na gala-večere Osobnosť televíznej obrazovky 2011 ho uviedli do siene slávy. Ani tento výsledok nepovažujem za prekvapivý, Dušan Gabáni pôsobí v tejto oblasti dlhé roky, športom naozaj žije a svoju prácu vykonáva na vysokej úrovni. Pomyselnú bronzovú priečku obsadil Peter Čambor. V televízii Markíza pracuje od roku 1997, vtedy nastúpil ako redaktor športových novín, o rok neskôr sa stal aj moderátorom, a na tomto poste sa drží dodnes. Tri roky komentoval živé prenosy z Formuly 1, ku ktorým sa začiatkom tejto sezóny motoristických pretekov vrátil, keďže TV Markíza vlastní práva na aktuálny ročník F1.

⁶⁶ Petra Ázacis nebola zaradená, keďže reláciu ešte v čase zverejnenia dotazníka nemoderovala.

Najobľúbenejšou ženou na pozícii športovej moderátorky je podľa respondentov Anna Repková, ktorá získala 13% hlasov. V Slovenskej televízii pôsobí aj ako redaktorka od roku 2008, keď televízia zakladala Trojku. Z moderátoriek, ktoré boli v dotazníku uvedené, je na obrazovke najprirodzenejšia, má záujem o šport a keďže je aj redaktorka, má v ňom veľký prehľad.

Oblúbenosť a profesionalita športových moderátorov je často diskutovanou témou v televíznych kruhoch. Isté však je, že divák nie je hlúpy a chyby bude trestať.

4.3 Úroveň športového spravodajstva

Ďalšie otázky smerovali k úrovni, na akej šport na uvedených televíznych staniciach diváci hodnotia. Za najobjektívnejšie označilo 56 % respondentov športové správy na Slovenskej televízii, po nej nasledovala TA3 a Markíza. Objektivitu si verejnoprávna televízia musí bezpodmienečne zachovať. V prípade porovnávania so súkromnými stanicami by mala jednoznačne dominovať. A 56 % suverénna dominancia nie je. Ak by STV dosiahla podobné čísla aj v celonárodnom prieskume, mala by jednoznačne zapracovať na zmenách. V prípade takého dôležitého faktora, akým pre verejnoprávnu televíziu objektivita je, musia byť čísla oveľa jednoznačnejšie. Aby boli výsledky prieskumu naozaj relevantné, museli by všetci respondenti pravidelne sledovať športové spravodajstvo na všetkých troch televíznych staniciach. Na vytvorenie takýchto podmienok a ich kontrolu však, bohužiaľ, prostriedky neboli.

4.3.1 Výhodou TA3 je aktuálnosť

Väčšina divákov pravidelne sledujúcich športové dianie doma i vo svete má dostatok informácií, či už z internetu alebo z novín. Televízne spravodajstvo by však ich vedomosti malo obohatiť najviac. Maximálnym prínosom je obrazová stránka, spontánna reakcia športovca na otázku či bezprostredná reakcia po skončení zápasu. Podľa respondentov ich športový prehľad najviac obohatí spravodajstvo na televízii TA3. Dôvod je jednoduchý. Informuje takmer okamžite po zverejnení výsledku, zatiaľ čo ostatné televízie musia počkať, kým príde vysielač čas vyhradený športu. Náskok TA3 pred STV však bol v tomto prípade len dvojpercentný. STV ponúka širokú paletu

športov, čo je pravdepodobne dôvod, vďaka ktorému sa takmer vyrovnala spravodajskej televízii.

Práve aktuálnosť je najväčšou zbraňou v rukách každej spravodajskej televízie. Samozrejme, že počas dňa sa jednotlivé športové bloky veľmi nelíšia, no čím väčší sa blíži večer, tým je známych viac výsledkov, ktoré môže TA3 do svojho vysielania zaradiť. Ako som už spomínala, ostatné televízie musia na svoje vysielanie počkať. Netlačí ich síce čas v takej miere, ako v spravodajskej televízii, kde sa musí výsledok spracovať čo najskôr, napriek tomu sú v prípade aktuálnosti v nevýhode. Aj preto označilo 52 % respondentov za najaktuálnejšiu televíziu TA3.

Markíza v tejto otázke úplne prepadla, ako príklad neflexibilnej reakcie uvádzam prípad zo 7. januára 2013, konkrétne udeľovanie ceny Zlatá lopta. Slovákov anketa zaujímala viac ako zvyčajne, pretože sa v rámci galavečera udeľovala aj cena Ferenc Puskása za najkrajší gól roka a medzi tromi adeptmi na jej zisk bol Miroslav Stoch. Markíza aj STV odvysielali v hlavných športových správach pripravené reportáže o nominovaných na obe ocenenia. Rozdiel bol v reakcii na fakt, že v čase Športových novín, resp. Gólov – bodov – sekúnd boli už výhercovia známi. Anna Repková ihneď po skončení reportáže uviedla mená ocenených, výhra slovenského futbalistu bola veľkou senzáciou. Markíze sa však podaril veľký prešľap. Športové noviny vysielajú ešte o 8 minút neskôr ako verejnoprávna televízia, takže výhercov museli poznať. Moderátor však po reportáži divákovi povedal, že drží Miroslavovi Stochovi v ankete palce a výsledku sa nevie dočkať. Netvrdím, že je to udalosť hodná odsúdenia športového spravodajstva v televízii Markíza, ale množstvo divákov, ktorí sledovali priamy prenos z udeľovania a následne preladili na Markízu, sa pravdepodobne minimálne pobavilo.

4.3.2 V prospech TA3 hovorí aj kvalita

Najkvalitnejšie spracované reportáže ponúka podľa štyridsiatich respondentov televízia TA3. Kvalitná technika, grafika, pestrá škála športov a vysokoprofesionálni redaktori. Myslím, že aj tieto štyri atribúty sú postačujúcimi dôkazmi, ktoré viedli ľudí k tejto voľbe. Miernym prekvapením je, že STV zaostala len o 2 percentá. V prípade

verejnoprávnej televízie musel zastaranú techniku vyvážiť personál. Redaktori sú profesionáli, a ako tvrdia viacerí odborníci z mediálnej oblasti, v RTVS môžu na úrovni redaktorov a technikov pracovať len ľudia, ktorí svoju prácu milujú. Technicky zlé podmienky a len nedávny prechod na vysielanie vo formáte 16:9 akoby zaspali dobu. Ako som však napísala, redaktori robia čo môžu aby boli reportáže po obsahovej stránke čo najlepšie. Televízia Markíza opäť obsadila tretie miesto, a v tomto prípade sa pravdepodobne udial u diváka presne opačný proces. Kvalitnú techniku prevýšila miera bulvarizácie športu. Oddaný športový fanúšik očividne túži po informáciách serióznejšieho charakteru. A tých bola v mojom prieskume väčšina.

4.3.3 Dĺžka športových správ

Slovenská televízia aj televízia Markíza majú podobnú dĺžku vysielacieho času, hlavné športové spravodajstvo má pridelených približne 12 minút. Polovici respondentov to vyhovuje, tretina si myslí, že STV ako verejnoprávna inštitúcia by mala predĺžiť vysielací čas, a spravodajstvo Markízy sa zdá prikrátke osemnástim percentám. Že sú prídlhé si nemyslí nikto z opýtaných.

4.4 Šport+ na TA3

Osobitnou kategóriou spomedzi správ, ktoré porovnávam, je večerná relácia Šport+ na televízii TA3. Vysiela sa sedem ráz do týždňa, trvá takmer pol hodiny a ponúka naozaj obširne informácie zo sveta športu. Jediným jej mínusom je vysielací čas. 22:30 je predsa len hodina, keď majú mnohí diváci zapnutú inú reláciu, už videli hlavné správy na inej televízii alebo sa chystajú spať. Aj napriek tomu má vysokú sledovanosť, kvalita prevýšila neskoré večerné vysielanie. 62 % respondentov, ktorí vyplnili môj dotazník, túto reláciu sleduje, hoci nie každý deň. Keď sa k tomu prirátá 14 % divákov, ktorí si Šport+ zapínajú pravidelne, relácia dostane veľmi pozitívnu spätnú väzbu. Je pochvalou pre každého člena športovej redakcie televízie TA3 a dôkazom, že svoju prácu robia na naozaj vysokej úrovni. Len 9 % opýtaných sa vyjadrilo, že by reláciu sledovali pravidelne, keby zmenila vysielací čas.

4.5 Priestor pre menšinové športy

Posledná časť dotazníka sa venovala neustále diskutovanej téme nedostatku informácií o menšinových športoch na televíznych obrazovkách. V tomto prípade môžeme televíziu Markíza úplne vylúčiť. Jej spravodajstvo, ako ukázali predchádzajúce výsledky, má svojho diváka, ten sa však zameriava na „mainstreamové“ športy. Úlohu venovať sa aj menšinovým športom by mala spĺňať predovšetkým verejnoprávna televízia. Na Slovensku je však zoznam tzv. menšinových športov prídlhý. Na obrazovkách nedostáva pravidelne priestor najvyššia domáca súťaž vo volejbale, v basketbale, či hádzanej, a to sú športy, ktoré sú rozšírené a do tejto kategórie by rozhodne patriť nemali. STV ani TA3 snahu nemožno uprieť, no spravodajská televízia z nastaveného trendu postupne upúšťa, a tak je táto úloha výlučne na redaktoroch Slovenskej televízie. Treba objektívne uznať, že naplniť 12 minút aj slovenskými ligami, keď v zahraničí sa deje množstvo zaujímavejších udalostí, nie je jednoduché, no STV tvrdí, že robí, čo môže. Snaží sa však dostatočne? Odpovedí na túto otázku je množstvo a je náročné objektívne označiť jednu z nich za správnu. Športové ozveny už priniesli reportáže z basketbalu, volejbalu, motorizmu, hádzanej, krasokorčuľovania, gymnastiky, boxu, orientačného behu a iných druhov športu, vysielač čas je však ešte horší ako v prípade relácie Šport+. V pondelok poobede si nájde čas na šport naozaj len zlomok športových divákov, ktorých by relácia zaujímala. Mnoho športových divákov, aj napriek avízu v Góloch – bodoch – sekundách o relácii nevie a ťažko povedať, či sa Slovenskej televízii niekedy podarí dosiahnuť želané čísla, respektíve sledovanosť, ktorú by si pre Športové ozveny želali.

47 % respondentov sa vyjadrilo, že v porovnaní s ostatnými stanicami STV spĺňa úlohu informovať o menšinových športoch, len 16 % si myslí, že úplne, a 27 % tvrdí, že by sa verejnoprávna televízia mala snažiť viac. Podľa 11 % respondentov túto úlohu Slovenská televízia nespĺňa vôbec. Nie je teda načase predĺžiť vysielač čas? Alebo venovať relácii Športové ozveny pondelňajší prime time? Je toľko spôsobov a športov, ktoré by nedostatok u diváka vyplnili a tým zlepšili meno verejnoprávnej inštitúcie medzi Slovákmi. Mnohí z nich totiž na STV úplne zanevrelí.

Športy, ktoré divákovi najviac chýbajú na obrazovkách, sú podľa odpovedí florbal, volejbal, hádzaná, futsal, nižšie domáce futbalové aj hokejové ligy, bojové športy, motorizmus, tenisové turnaje okrem grandslamu, atletika, NFL, golf, strelba,

plávanie, extrémne športy, basketbal, bejzbal, skoky na lyžiach, snooker, plážový futbal i volejbal a ďalšie.

Nedá sa vtesnať do vkusu každého diváka, no je správne, aby dominovala divácka nespokojnosť?

Záver

Cieľom mojej bakalárskej práce bolo analyzovať a porovnať športové spravodajstvo na obrazovkách verejnoprávnej Slovenskej televízie, súkromnej televízie Markíza a súkromnej spravodajskej televízie TA3. Zamerala som sa na hlavnú spravodajskú športovú reláciu všetkých troch televíznych staníc, čo sú v prípade Slovenskej televízie Góly – body – sekundy, Markíza má Športové noviny a na TA3 je to Šport+.

Pri porovnaní som dospela k výsledkom, ktoré vychádzajú z povahy televízií. Slovenská televízia má zo zákona úlohu informovať o čo najširšom spektre športov, sústreďovať sa na domáce súťaže a úspechy slovenských športovcov, a informácie má podávať jednoduchým, zrozumiteľným spôsobom. Kolektívu v športovej redakcii STV nemožno uprieť snahu toto poslanie plniť, no aj pre nedostatok financií to nie je vždy možné v takej miere, v akej by malo byť. Príkladom je absencia priamych prenosov z našej najvyššej futbalovej a hokejovej súťaže. Športové spravodajstvo na STV sa môže divákovi vidieť nudné a príliš strojené, no na obrazovkách verejnoprávnej televízie bulvár a „pikošky“ nemajú priestor. Podľa slov Marcela Merčiaka sa však mnohé vo vysielaní Gólov – bodov – sekúnd i Športových ozvien zmení, divákovi tak ostáva dúfať, že k lepšiemu.

TA3 potvrdila svoje postavenie na trhu ako obľúbená stanica vďaka profesionalite a množstvu vysielacieho času, ktorý športu venuje. Je akýmsi medzistupňom medzi bulvárnymi správami a strohými informáciami a podľa slov Petry Ázacis majú redaktori voľnejšiu ruku pri výbere športových reportáží.

Markíza má najsledovanejšie športové spravodajstvo na Slovensku, lebo je divácky atraktívne. Bežný divák, ktorý si chce pri sledovaní športových novín oddýchnuť a dozvedieť sa aj iné informácie ako výsledky, poprípade nejaké „pikošky“, celkom samozrejme pred ôsmou večer zapne Markízu. Atraktivita vedie pred množstvom informácií. V tomto prípade sa však natíska otázka, prečo je STV terčom kritiky, že neposkytuje dostatočný priestor menšinovým športom, keď väčšina divákov sleduje Markízu, ktorá o športy z tejto kategórie nejaví záujem vôbec.

Športové správy troch analyzovaných televízií sa výrazne líšia. Pri veľkom zovšeobecnení by sa dalo povedať, že televízia TA3 sa pokúša o akúsi zlatú strednú cestu medzi informovaním o výsledkoch v čo najväčšom množstve a zaradením zaujímavejších postrehov, ktoré správy ozvláštnia a dodajú im na atraktivite. To je spôsob, ktorý medzi oddanými športovými fanúšikmi slávi úspech, no každý si v televízií hľadá to svoje a to platí aj pri správach. Takže hoci má každá zo staníc svoje rezervy, divák si aspoň môže vybrať z troch rôznych športových správ.

Summary

The target of my thesis was to analyse and compare sport broadcasting of Slovak television, Markíza and TA3. I focused on the main sport programme on every channel, which means Góly – body – sekundy, Športové noviny and Šport+. After the research I came to the conclusions confirming each TV channel character. Slovak television is supposed to inform about sports in scale that is as large as possible. The reporters try to do their best, but it is not always possible, mostly because of the lack of financial support. Sport broadcasting on STV is sometimes considered boring but it is necessary to mention that national television has to look serious.

TA3 confirmed its position of a popular channel on the media market mostly because of the quantity of time they devote to sport. It is something like an intermediary stage between tabloid and too serious news presenting. But I was really surprised by the small number of audience.

Markíza has the most popular TV sport news in Slovakia because it is attractive and its form is the best for a regular viewer who wants to relax and know something more than just sport results.

Sport broadcastings on analysed televisions are really different. Every television has its deficiencies, but viewers can choose from three different forms, so to sum up, the variety is satisfactory.

Použitá literatúra:

- KOŠČO, Ján. *Žurnalistické žánry v televízi*. 1. vyd. Brno: Novinář, 1984. 179s.
- DĚKANOVSKÝ, J. *Sport, médiá a mýty: Zlatí hoši, královna bílé stopy a další moderní hrdinové*. 1. vyd. Praha: Dokořán. 2008. 183s. ISBN 978-80-7363-131-4.
- MERGEŠ, Jozef. *Šport ako (ne)fenomén v komerčnom televíznom prostredí*. Prešovská univerzita v Prešove: Univerzitná knižnica [online]. 2010, [cit. 2013-03-29]. Dostupné z: <http://www.pulib.sk/web/kniznica/elpub/dokument/Bocak2/.../merges.pdf>
- NACHMAN, Corey a BENNETT Dashiell. 14 Innovations That Changed Sports Broadcasting Forever. In: *Business Insider: Sports page* [online]. 2011, [cit. 2013-04-08]. Dostupné z: <http://www.businessinsider.com/evolution-how-we-watch-sports-2011-4?op=1>
- Rada pre vysielanie a retransmisiu* [online]. 2012, [cit. 2013-05-01]. Dostupné z: <http://www.rvr.sk/sk/spravy/index.php?aktualitaId=925>
- GÁBRIŠ, Tomáš. *Športové právo*. 1. vyd. Bratislava: Eurokodex, 2011. 544 s. ISBN 978-80-89447-52-7.
- RAČKO, Peter. *Realizácia televíznej tvorby*. 2. vyd. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 1985. 71s.
- VAŠIČKOVÁ, Darina. *Práca redaktora v televíznom prostredí*. 1. vyd. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 2002. 82s. ISBN 80-223-1702-0.
- TOMEK, Ondřej. *Televizní komercializace sportu: Magický trojúhelník sport – TV – obchod*. Magisterská diplomová práce. Brno: Masarykova Univerzita. 2003. 136s.
- Rozhlas a televízia Slovenska: Organizačná štruktúra* [online]. 2008, [cit. 2013-04-01]. Dostupné z: http://www.rtvsk.sk/sk/o_rtvsk/organizacna_struktura
- KOČIŠEK, Lukáš. Trojka STV skončila. In: *Mediálne.sk* [online]. 2011, [cit. 2013-04-11]. Dostupné z: <http://medialne.etrend.sk/televizia-spravy/trojka-stv-skoncila.html>
- História: História športového vysielania. In: *Slovenská televízia* [online]. 2013, [cit. 2013-03-27]. Dostupné z: <http://www.stv.sk/stv/o-stv/historia-sportoveho-vysielania/>
- ŠČEPÁN, Stanislav. Vývoj priorit verejnoprávnej televízie vo vzťahu k športu. In: SOUČEK, Ľubomír. *Šport v médiách - médiá v športe: Seminár mediálnej komisie SOV* [online]. Bratislava, 2008, [cit. 2013-05-04]. ISBN 978-80-969522-7-4. Dostupné

z: <http://www.olympic.sk/publikacie/zborniky/170-port-v-mediach-media-v-porte/download.html>.

POLÁŠ, Martin. Zápala už nevedie v Markíze redakciu športu. In: *Mediálne.sk* [online]. 2013, [cit. 2013-03-29]. Dostupné z: <http://medialne.etrend.sk/televizia-spravy/zapala-uz-nevedie-v-markize-redakciu-sportu.html>

Duel Arménsko – Slovensko bude napokon vysielat' len Markíza. In: *Pravda* [online]. 2010, [cit. 2013-04-01]. Dostupné z: <http://futbal.pravda.sk/reprezentacia/clanok/121148-duel-armensko-slovensko-bude-napokon-vysielat-len-markiza/>

TA3. *Televízia* [online]. 2013, [cit. 2013-04-01]. Dostupné z: <http://www.ta3.com/tv.html>

TA3: Motoring. *TA3* [online]. 2011, [cit. 2013-04-01]. Dostupné z: <http://www.ta3.com/publicistika/174/motoring.html>

Merčiak: Ak niekto za reprezentačný futbal zaplatí viac, nemožno namietat'. In: *Sport.pravda.sk* [online]. 2013, [cit. 2013-04-11]. Dostupné z: <http://sport.pravda.sk/ostatne-sporty/clanok/272492-odpovie-sef-sportu-v-rtvs-marcel-merciak/>

PODSTANICKÁ, Lea. Športová moderátorka Petra Ázacis sa vrátila do TA3. In: *Webnoviny.sk* [online]. 2011, [cit. 2013-04-10]. Dostupné z: <http://www.webnoviny.sk/slovensko/sportova-moderatorka-petra-azacis-sa/359978-clanok.html>

KRASKO, Ivan. Šéf športu Markízy: Komentátorská legenda sa nerodí za rok. In: *Stratégie.sk* [online]. 2013, [cit. 2013-04-19]. Dostupné z: <http://strategie.hnonline.sk/ludia/rozhovory/sef-sportu-markizy-komentatorska-legenda-sa-nerodi-za-rok>

Zoznam príloh

Príloha č. 1: Prepis rozhovoru s Marcelom Merčiakom

Príloha č. 2: Prepis rozhovoru s Petrou Ázacis

Príloha č. 3: Prepis rozhovoru s Martinom Lisým

Prílohy

Príloha č. 1: Prepis rozhovoru s Marcelom Merčiakom.

Keby ste sa pozreli na športové správy STV z pohľadu diváka, ako by ste ich popísali a ohodnotili?

Ako divák by som ich popísal ako snahu o čo najširšie a najkomplexnejšie informovanie verejnosti a hodnotil by som ich známku medzi dobrou a dostatočnou. Je v nich veľa chýb, nepresností, slabučkej grafickej zručnosti, miestami nízkej televíznej novinárskej kreativity, nápaditosti, vynaliezavosti, vizuálnej kvality, brisknosti, strohosti, našťastie sú aj výnimky, t.j. autori, ktorí si potrpia na kvalitne odvedenú prácu a idú za ňou.

Kam sa posunulo (ak sa posunulo) športové spravodajstvo na STV za posledných päť rokov?

Posunulo sa od 5-minútového formátu v jednom spravodajstve denne cez existenciu Trojky s tromi spravodajskými blokmi až do dnešnej podoby v dĺžke 11 – 15 minút v hlavnom vysielacom čase. Obdobie od jesene 2011 považujem za najlepšie v mapovaní slovenského športu, dvoch hlavných ligových súťaží (hokej, futbal), reprezentácií v hlavných aj individuálnych športoch. Jednoducho: slovenský šport máme podchytený dobre.

V prieskume, ktorý som robila spôsobom dotazníka na internete, sa polovica respondentov vyjadrila že spomedzi STV, Markízy a TA3 má najlepšie športové spravodajstvo práve STV. Sú pre verejnoprávnu TV čísla dôležité?

To neviem posúdiť. V televízii neplatí, že niečo je najlepšie, pretože najlepšie sa nedá objektívne merať. Naopak, objektívne sa dá merať sledovanosť a v tej napriek zväčšenému formátu, napriek väčšiemu portfóliu informácií prepadávame.

„Ponúka najobširnejšie a najpestrejšie spravodajstvo. I keď zároveň najnudnejšie,“ takto ohodnotil výber STV za najlepšiu jeden z respondentov. Čo si o jeho odpovedi myslíte?

Subjektívny názor, pretože ani najnudnejšie sa merať nedá. Viem, čo tým respondent myslel a čiastočne mu dávam za pravdu. Všetko je v ľuďoch: v tomto smere v ich profesijnej kvalite, cieľavedomosti, chcení, motivácii. Je za tým veľmi veľa faktorov.

V čom má ešte šport v STV rezervy?

V novinárskej kvalite, v odstraňovaní rutinných návykov, v hľadaní nápadov a najmä v personálnom štandardizovaní pracovných pozícií, ale tu narážame na neustálu poddimenzovanosť.

V STV sa pracuje s pomerne zastaranou technikou (aj keď sa na tom pracuje) a úplná modernizácia prístrojov je asi beh na dlhé trate. V akom horizonte predpokladáte koniec používania kaziet a pod.?

V druhom polroku 2013 by už mali byť kazety v spravodajstve minulosťou.

Keď si človek pozrie históriu športu na stránke STV nájde množstvo relácií, ktoré sa v priebehu fungovania TV vysielali. Prečo dnes ostali vlastne len dve, ktoré STV vyrába – Ozveny a Odpísané?

Športové ozveny sa vysielajú od konca 80. rokov, nadviazali kedysi na reláciu Šport v zahraničí a ich súčasná podoba je na míle vzdialená od pôvodnej. Prešli viacerými úpravami až po dnešnú, v mojich očiach netolerovateľnú podobu. Odpísané je formát, ktorým sa od začiatku roka 2004 nahradili dve relácie – Tango a OK Hokej, aj keď tiež v celkom odlišnej podobe. Odpísané je vlastne klon českého Dohráno, je to prekopírovaný formát, ktorý neprináša publicistiku, len rozšírené spravodajstvo zo zápasov futbalovej a hokejovej ligy.

Po skončení Trojky samozrejme športu v STV ubudlo. Je šanca, že sa podarí presadiť viac športu? Prenosy, relácie...

Prenosy sú vecou finančného stavu, z ktorého sa odvíja naša pozícia pri rokovaní o licenciách, zmluvách, projektoch. Je určitá snaha vrátiť na naše obrazovky ligový futbal a hokej, dva najsilnejšie športové zväzy si uvedomili, že bez silného televízneho partnera je ich situácia sťažená. Všetko je vecou rokovaní a pohybu v mediálnom priestore. Kľúčom pre verejno-právnu televíziu by malo byť vysielanie letnej a zimnej olympiády, MS a ME vo futbale, MS v hokeji, všetkých zápasov hokejovej a futbalovej reprezentácie, ligových súťaží v hokeji a vo futbale a k tomu, ak to financie dovoľia, vrcholné podujatia v tých olympijských športoch, v ktorých patrí Slovensko medzi svetovú špičku, dôležité medzinárodné súboje našich reprezentačných výberov a dostupné prestížne medzinárodné podujatia (napr. Liga majstrov vo futbale, MS v atletike).

Ozveny prinášajú kvalitne spracované reportáže, no mnoho ľudí o relácii – až kým sa nezačalo s avízom v nedeľných GBS – nevedelo, vysielač čas tiež sledovanosti neprospieva. Prečo sa k „reklame“ na Ozveny pristúpilo tak neskoro? Je možné, že sa v budúcnosti spolu s Odpísaným presunú do prime time-u alebo aspoň trochu vyhovujúcejšieho času pre cieľovú skupinu?

Vôbec si nemyslím, žeby Športové ozveny prinášali kvalitne spracované reportáže. Maličký divácky nárast vzhľadom na vysielač čas je možno sympatický, ale je to relácia, pri ktorej nikdy neviete, čo vlastne prinesie. Snažíme sa v nej priblížiť aj divácky menej pútavé športové odvetvia, čo má potom odraz v sledovanosti. Formát Ozvien budeme musieť od druhého polroka 2013 prekopať.

Aká je sledovanosť Odpísaného? Ste s ňou spokojný?

Sledovanosť posledného Odpísaného (7.4.) na Dvojke bola 27-tisíc divákov, čiže slabučká. Je to formát, ktorého opodstatnenosť sa časom vytratí. Technológie, internet, mobilné aplikácie, to všetko prinesie v najbližších rokoch odbúranie časovej bariéry, 36 hodín po zápase už bude referát o šanciach, góloch, zákrokoch a pod. absolútne zbytočný. Smerovanie relácie Odpísané by malo viesť k oveľa väčšej pridanej hodnote, ale v rámci našich personálnych, produkčných a technologických možností sa zabezpečiť nedá.

Ako veľmi je pre verejnoprávnu televíziu dôležitá osoba moderátora športu? Napríklad pomer mužov a žien, vzhľad... alebo je najpodstatnejšie že sa v športe vyzná?

Je to kombinácia aspektov. Môžete byť človekom s najlepšou databázou športových informácií, ak ich neviete podať m.o. a v.o., s televíziou si nikdy nepotykáte. Osoba moderátora je viac ako dôležitá, pokiaľ si vašu tvár nedokáže divák identifikovať s reláciou, typom programu, nie ste na dobrej ceste. No a tak ako v každom pracovnom tíme, aj tu stojí v popredí kvalita profesionálnej komunikácie medzi ľuďmi a v tomto smere má STV (RTVS) dlhodobé obrovské rezervy.

Verejnoprávna TV má za úlohu informovať aj o menšinových športoch. Splňa STV túto úlohu? Do akej miery? V dotazníku uviedlo len 16 % respondentov že úplne...

Verejnoprávna TV má za úlohu informovať o športoch a udalostiach, ktoré divákov a verejnosť zaujímajú najviac, respektíve na ktoré sa sústreďuje najväčšia pozornosť. Nemôžeme vynechať zápas hokejovej ligy len preto, že sa konajú preteky v orientačnom behu, platí určitá hierarchia. Otázka je: čo sú menšinové športy a čo znamená dostatočné informovanie o nich? Je karate menšinový šport? Každý rok má minimálne dva svetové šampionáty, pretože má rôzne strešné organizácie, súťaží sa v množstve kategórií, aká je tam potom úroveň svetovej špičky? Mnohé športy (okrem olympijských) majú nejasnú hierarchiu a aj toto musíme zohľadňovať.

V čom je hlavný rozdiel medzi ČT a STV, že ČT4 funguje a o jej konci sa nehovorí, zatiaľ čo Trojka dlho nevydržala?

Rozdiel je v českom a slovenskom parlamente. V českom sa o pozastavení ČT4 nikdy nehovorilo, nijaký český premiér si nebral do úst jej vysielanie, na rozdiel od našej bývalej ministerskej predsedníčky. Myslím si, že nedostatočné bolo pochopenie záväzku, ktorý sa prijal na začiatku vysielania Trojky, že ten kanál bude žiť len vtedy, ak bude systematický a kontinuálny prísun dostatočných finančných prostriedkov, t. j. že licencie na zahraničné súťaže, magazíny, relácie sa budú obnovovať, zveľaďovať. Táto základná požiadavka nebola splnená.

V čom spočíval najväčší problém Trojky?

V absolútnej poddimenzovanosti – personálnej, technologickej, finančnej, časom aj programovej. Pri všetkých veľkých televíznych projektoch sa na začiatku roztočí určitá špirála, len čo prestane narastať, stúpať, projekt je odsúdený na prežívanie alebo zánik (resp. pozastavenie).

Čo je podľa Vás najväčšie plus GBS oproti športovým správam na TA3 a Markíze?

Šírka záberu, najmä vo futbale a v hokeji. Počas celej sezóny sme na každom zápase ligových súťaží, takže tu máme malú výhodu. Ale tie plusy platia vice versa: to znamená, že napr. TA 3 má skvelý polhodinový priestor na spravodajstvo, môže sa udalostiam venovať na väčšej šírke v rozhovoroch, s hosťom v štúdiu, čo niekedy prináša správnu pridanú hodnotu. Markíza mala doteraz, do vzniku Dajto, silnú spravodajskú orientáciu a na kreativite jej redaktorov to bolo badať. Jej spravodajstvo

nebolo „suché“, snaží sa zaujať a výsledky sledovanosti hovoria, že pre tento typ spravodajstva našla Markíza správnych ľudí a správne nastavenie.

Koľko redaktorov má športová redakcia STV?

Interní redaktori: v BA 17 (Merčiak, Hudok, Šajdík, Niňaj, Mokrý, Genda, Hamadejová, Hlavena, Štefanec, Barát, Košec, Plesník, Repková, Mažec, Bartaloš, Kiššimon, Žgravčák), v BB 1 (Stanko), v KE 1 (Frivalský).

Príloha č. 2: Prepis rozhovoru s Petrou Ázacis.

Keby ste sa na Šport+ pozreli z pohľadu diváka, ako by ste ho opísali? Čo by Vás na ňom najviac zaujalo?

Okrem výsledkov aj osobné výpovede aktérov, viac publicistiky, niečo viac osobné, ale nie bulvár! Viem, že nič podstatné zo sveta športu, čo sa udialo v konkrétny deň, tam nebude chýbať...

Čo by ste na vašich športových správach najviac vyzdvihli?

Naše spravodajstvo sa snaží zameriavať na domáci – slovenský šport, navyše tým, že sme spravodajská tv, vysielame počas celého dňa, mám možnosť zaradiť do vysielania aj živý šport, rozhovor, vstup, skrátka, čokoľvek sa udeje, a máme tam štáb, môžeme zareagovať, čo iné tv nemajú túto možnosť. Snažíme sa informovať objektívne, slušne, s pokorou a úctou – ako k divákovi, tak k samotným športovcom, nerobíme senzácie z vecí, ktoré do športu ani nepatria.

Je niečo čo by ste chceli zlepšiť? V čom má vaše športové spravodajstvo ešte rezervy?

Máme rezervy v obrázkoch... v rámci šetrenia nemôžeme vyrobiť úplne všetko a takom rozsahu, ako by sme si želali, aj vzhľadom k tomu, že šport nie je nosná téma televízie. Ale práva idú stále hore, náklady na výrobu sa zvyšujú a táto situácia nás núti improvizovať – čiže staré známe – všetko zlé je vlastne na niečo dobré..

TA3 nemá ako jediná z našich TV v športe moderátorku prvoplánovo dosadenú na túto pozíciu v záujme prítiahnutia divákov, hoci sa v športe nevyzná. Z hľadiska profesionality a dôveryhodnosti je to obrovské plus. Je to vec, ktorá sa u vás rieši, alebo je pre spravodajskú televíziu povedzme neprípustné dosadiť na túto pozíciu takú osobu?

Na toto neviem kompetentne odpovedať, ale celkovo spravodajská tv, ak si chce zachovať dôveryhodnosť, by nemala dosadzovať ani na tento post „bábiku“. Ináč, toto označenie mi veľmi polichotilo...(úsmev) svoj imidž som si vybuodovala prácou, prácou, skúsenosťami profesionálnej športovkyne a potom zase len prácou. Za celú svoju 12 ročnú kariéru v tv som nemusela urobiť nič okrem práce, aby som dostala svoje miesto –v TA3 ani v STV... a som za to na seba veľmi hrdá!

Plánujete/chceli by ste zaradiť do vysielania nejakej ďalšie športové relácie alebo magazíny?

Najnovšie sme zaradili do vysielania reláciu Bez dresu – s moderátorom Dušanom Gabánim, ktorá je vyslovene formou rozhovoru so zaujímavým športovcom, trénerom, kde sa vlastne moderátor rozpráva s hosťom a majú dostatok času venovať sa jednotlivým témam. Určite aj v budúcnosti bude možnosť na ďalšie relácie so športovou tematikou, vzhľadom na programovú štruktúru TA3 a časové možnosti spravodajskej tv.

Hovorí sa, že športová redakcia v TA3 je taká samostatná jednotka, do ktorej vedenie televízie veľmi nezasahuje. Je to pravda? To vám môžu ostatné TV len závidieť.

Čím to podľa vás je?

Šťastí to pravdou je, Športová redakcia TA3 má vlastné fungovanie, ktoré však podlieha programu a potrebám televízie. Máme vlastného šéfa, ktorý zodpovedá za obsah, formu, chyby, skrátka za fungovanie redakcie športu, na druhej strane však neustále komunikuje s vedením a Športová redakcia podlieha rovnakým pravidlám ako ostatné redakcie v TA3.

V mojom dotazníku sa viacerí respondenti vyjadrili, že uprednostnili STV pred TA3 kvôli objektívite. Čo si myslíte o tomto tvrdení?

Je to vec každého diváka, koho uprednostní. Nepochopila som iba, v čom sme v športe neobjektívni...

Venuje sa podľa Vás TA3 dostatočne menšinovým športom?

Myslím, že sa im venuje v oveľa väčšej miere ako iné tv, hoci zasa má na to aj priestor – hlavná športová relácia – ŠPORT + , ktorá sa vysiela denne, má takmer pol hodiny a to je oproti iným tv obrovská výhoda a zároveň možnosť povenovať sa problematike do hĺbky a možnosť dať priestor aj menšinovým športom – samozrejme – mantinelmi sú opäť rozpočet a možnosti. Na druhej strane dnes je veľmi otáznne, čo je vlastne „menšinový“ šport, pretože okrem futbalu a hokeja do tejto kategórie už pomaly spadá každý.

Koľko členov má vaša redakcia? Je to dostatočný počet?

Je nás 11 a musí to stačiť. Hlavná relácia má troch moderátorov – stabilných – od apríla tohto roka som k nim pribudla aj ja – zatiaľ budem mať dve relácie mesačne, striedame sa na postoch zmenárov – traja denne, moderátora cez deň + moderátora večer a tiež výroby – má ich na starosti denný reportér, ale máme samozrejme aj rozdelené športy, takže ak ide hádzaná, idem to vyrobiť. Futbaly a hokeje povinné, ako asi všade...

Je niečo, čo vám osobne chýba na slovenských TV obrazovkách (zo športu)? Ako fanúšikovi...

Chýba mi originalnosť – chýba mi niečo také akože zapnem športové správy a na Markíze by začali futbalom, na STV hokejom, u nás trebárs Samom Piaseckým, že zase niečo dosiahol, všetko je šablónovité, všetci majú to isté len v inej farbe, nezáživné, skrátané, povinné. Nehovorím, že športové správy sa musia začať šotom z hádzanej, ale potešilo by ma, ak by raz niekto našiel „gule“ a urobil ten scenár tak, ako to cíti, a nie tak, ako sa „MUSÍ“. Veľmi sa mi páči aj Sport expres na Nova Sporte – myslím štýl, akým to robia – bez moderátora, len pekne dynamicky načítané, nastrihané, dá sa z toho operatívne nejaká časť odstrihnúť, prípadne pristrihnúť, odsýpa to, nevyrušuje ťa žiadna „čítajúca hlava“.

Ako by ste porovnali prácu športovej redaktorky v STV a TA3? Od rozdelenia práce, výroby, cez spracovanie, komunikáciu až po vysielanie. V čom sú najväčšie rozdiely?

Ak by som to mala porovnať, rozdiely sú minimálne, STV a TA3 považujem za najserióznejšie tv na Slovensku, s veľmi poctivo robeným spravodajstvom, rozdiel vnímam v TA3 v tom, že mám viac možností dostať tému do vysielania – samozrejme, za predpokladu, že obhájam jej „dôležitosť“. Mám absolútnu dôveru vedenia, čo znamená, že nikto nezasahuje do obsahu mojich príspevkov, rozhovorov, zovňajšku atď... v TA3 mi viac vyhovuje aj systém plánovania a služieb, lebo dostávam mesačný plán, viem presne kedy robím, koľko a za čo robím, dajú sa služby aj vymeniť, to nie je problém, práca je hutnejšia, v STV sme mali o jedenástej poradu a potom bolo veľa prestojov. Nevyhovoval mi ani týždenný rozpis služieb. A bola tam aj väčšia kontrola.

Prečo podľa vás Trojka nevydržala?

To je ťažká otázka. Myslím si, že problém bol ako v mnohých veciach na Slovensku, že sa stále hovorilo o tom, ako sa čo nedá, než skúšať čo sa dá. Za prenosy išli neskutočné

peniaze a pritom palubovkové športy ako hádzaná, basketbal, či volejbal sa dajú urobiť kvalitne na dve kamery a je to lacné – dôkazom sú internetové portály ako huste.sk, kde sa vysielajú prenosi a s minimálnymi nákladmi. Bolo to v ľuďoch – niektorí si „dobro požili“ a potom zdúchli ako smrad. Trojka mala opodstatnenie, dôkazom čoho je aj vznik Digi Sportu, či Slovak Sportu, ktoré v súčasnosti supľujú jej úlohu. Večná škoda.

Má podľa Vás ešte STV šancu získať niektoré prenosi späť aj bez finančnej injekcie? (naše ligy, f1 atď)

Bez financií sa dnes nedá absolútne nič. Okrem peňazí však potrebuje STV prejsť viacerými zmenami, šetriť na tých správnych miestach. Verím, že nový šéf športu – Marcel Merčiak bude veľkým prínosom aj čo sa týka opätovného presadenia športových prenosov, ktoré jednoznačne patria na obrazovky verejnoprávnej tv! Aspoň tie, kde hrá štátna reprezentácia.

Príloha č. 3: Prepis rozhovoru s Martinom Lisým.

Ako u vás prebieha rozdelenie práce na daný deň, samotná výroba a spracúvanie príspevkov? Koľko členov má vaša redakcia, je to vzhľadom na narastajúce množstvo športu na Markíze postačujúce?

Plán výroby robíme už deň vopred, výroba sa rozdelí medzi jednotlivých redaktorov, dohodneme si štáby, respondentov. Ak sa stane niečo neplánované, aktuálne, tak to do výroby zaradíme. Každý deň má svojho moderátora, produkčného a vedúceho vydania, nad ktorými dohliada vedúci redakcie športu Martin Lisý a šéfreportér Miroslav Špaček. Redakcia Športu má ďalej troch moderátorov (Peter Čambor, Peter Varinský, Janka Hospodárová), dvoch produkčných (Peter Filo a Rudo Ducký), štyroch redaktorov v Bratislave (Martin Sivák, Daniel Očenáš, Matúš Krutý, Števo Eisele) jedného redaktora v Banskej Bystrici (Adam Lehocký) a jedného v Košiciach (Peter Kováč) a externých spolupracovníkov v zámorí, ktorí nám posielajú najmä rozhovory so slovenskými hráčmi pôsobiacimi v NHL. Vzhľadom na to, že Športové noviny o 20:00 hod. majú v súčasnosti až 15 minút a vlastníme práva na vysielanie reprezentačných zápasov SR z futbalovej kvalifikácie o postup na MS 2014, na tri sezóny projekt F1 a hokejový turnaj OH Soči 2014, v budúcnosti plánujeme redakciu športu posilňovať.

Čo považujete za najväčšie plus Športových novín oproti Gólom – bodom – sekundám a Športu+ na TA3? A naopak, v čom ešte máte rezervy?

V našich športových spravodajských reláciách v jednotlivých reportážach ponúkame nielen výsledky slovenských športovcov, ale aj témy, ktoré sú na rozdiel od GBS, či Športu+ na TA3 kritickejšie. Naším cieľom však nie je robiť bulvár. To znamená spojenie klasickej spravodajskej informovanosti s inovatívnym prístupom k spracovaniu. A to po obsahovej, obrazovej a strihovej stránke. Nebojíme sa využívať ostrejší, zdanlivo expresívnejší jazyk či hudobné podmazý, špeciálne v konfliktných alebo diskutabilných príspevkoch. Vždy ale s ohľadom zachovania objektivity a názorovej plurality. Úlohou komerčnej televízie je odvaha ponúknuť divákovi viac a zároveň absencia strachu pred zásahmi „vyššej moci“. V TV Markíza na rozdiel od iných slovenských televízií nepoznáme žiaden „biely alebo čierny zoznam“ prípadne „spriatelene osoby, kluby“. Všetci respondenti (alebo kluby) sú si rovní, čo sme dokázali pri viacerých celospoločenských, prípadne klubových kauzách. Navyše relácia

Šport+ na TA3 má dĺžku cca 30 minút, navyše často s nejakým hosťom, takže to nie je len čisté spravodajstvo, ale má to aj publicistický rozmer.

Čaká vás olympijský hokejový turnaj, máte F1 či futbal, budú k prenosom pribúdať aj pravidelné športové magazíny?

Naším zámerom je rozširovať ponuku športových prenosov na chlpskom kanáli DAJTO, ale momentálne ešte prebiehajú rokovania, takže nebudem konkrétny. Určite sa však ide o športy, ktoré sú divácky atraktívne – futbal, hokej, tenis. Športové magazíny zatiaľ nepripravujeme, pretože je náročné nájsť športovým magazínom pevné miesto vo vysielacej štruktúre tak, aby aj naplnili očakávania z pohľadu sledovanosti. Našou prioritou je v súčasnosti hokejový turnaj v Soči.